

Omakoti

PARHAAT MATKAILUAUTOT
JA ASUNTOVAUNUT

Matkailuautossa olet kotona myös matkalla

JOKI
CARAVAN

0290 010 160 www.jokicaravan.fi

JOENSUU » NUMERO 1/2026 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 18. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Yksityiset terveyspalvelut hyvinvointia tukemassa

Kattoremontin voi toteuttaa
talvellakin

16

Häiriötilanteisiin varautuminen
alkaa kotoa

18

Aidosti paikallinen perheyrittäjä // Kestävä ja ammattitaitoinen suunnittelu

Tilaa kattopaketti suoraan uudelta kattopeltitehtaaltaamme kestopelti.fi

UUSI

KESTO-lukkosauga

- Mallisuojaattu vesiura
- Helppo asentaa
- **Uutta** - sauman sulkija
- **Uutta** - tuplattu pontin reuna

KESTO-tiilikuviot

- Leikattu 3D-leikkausmenetelmällä
- Kaksoisvesiura
- Profiili jäykisteillä

Toteutamme kattoasennukset yli 40 vuoden kokemuksella

Konesaumakatot • Kattoremontit
Sadevesijärjestelmät • Lumiesteet
Tikkaat ja kattosillat

TAKUU

KESTO
50
GOLD

Kestopelti

KESTOPELTI-TUOTTEET VALMISTAA:
JOENSUUN KOURUTUOTE OY
Helatie 5, 80100 Joensuu
www.kestopelti.fi

Puh. 0207 281 600
myynti@kestopelti.fi

**Puramme
vanhan takan
ilmaiseksi
pois!***

**Paranna kotisi
energiatehokkuutta!**

*Etu koskee yli 5000€:n
normaalihintaisia uusia
takkatiloja rajoitetun ajan.

Tulikivi

studio.joensuu@tulikivi.fi

Tulikivi-studio Joensuu Pilkontie 7, 040 306 3154

**Leppoisaa lämpöä
lämpöpumpuilla
JH-Lämmöstä jo 28 vuotta!**

JH-LÄMPÖ OY

on suomalainen
lämmitysratkaisujen
ammattilainen, joka
on tuonut koteihin ja
yrityksiin energia-
tehokasta, helppo-
käyttöistä ja luotettavaa
lämpöä jo lähes kolme
vuosikymmentä.

**Meiltä saat
maalämmön,
ilma-vesi- ja
ilmalämpöpumput
avaimet käteen
-palveluna.**

JH-LÄMPÖ

☎ 0207 497 834 🌐 www.jh-lämpö.fi

Lämpöpumput • Aurinkosähkö • Asennus • Huolto

Juppi-laituri

Laituri on olennainen osa rantamaisemaa.

Sen ääressä uidaan, nautitaan kesän
aurinkoisista päivistä ja utuisista illoista...

Laiturilta lähdetään veneretkille ja sen
äärestä nostetaan kesän kalasaaliita.

Juppi-laituri Oy
Sorvaajanpolku 5, 80400 Ylämylly
013 851 888
www.juppi-laituri.fi
info@juppi-laituri.fi

Kaikkea ei tarvitse tehdä itse!

Kaikkea ei todellakaan tarvitse tehdä itse.
Voit tilata meiltä apua kotisi siivoukseen
tai muihin kotiaskareisiin.
Räätälöimme palvelut tarpeidesi mukaan!

**Kaikki saman "katon alta"
Pilkontieltä paikallisilta toimijoilta!**

Kotisiivous

Kotiapu

Pyykinpesu

Puhdas ilo

029 7031 0220
puhdasilo.fi
Pilkontie 6

**Puhdas Pyykki
PESULA**

050 3800 766
puhdaspyykki.fi
Pilkontie 6

Olemme hyväksyttyjä palvelusetelien ja
arvonlisäverottomien tukipalveluiden
palveluntuottajia Joensuussa, Liperissä,
Kontiolahdella, Polvijärvellä ja Outokummussa.

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2026	vko	7
Nro 2/2026	vko	17
Nro 3/2026	vko	33
Nro 4/2026	vko	42
Nro 5/2026	vko	49

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 10 000 kpl

Pientalot Joensuun alueella.

Julkaisija ja kustantaja
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Mediamyynti
Nexus Media Oy toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus
Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

Paino
Sanomala Oy

Etukannen kuva
Joona Kotilainen / Kuvia Suomesta

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Nexus Media Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Nexus Media Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan. Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Remontilla vauhditusta omakotitalon myyntiin

Freepik

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Yksityiset terveyspalvelut
- 10 Omakotiasumisen lakikiemuroita
- 12 Ylimääräinen kylpyhuone omakotitaloon
- 14 Kodin arvoa nostavat remontit
- 16 Kattoremontti talvella
- 18 Kodin paloturvallisuus ja varautuminen
- 20 Tavarankarsiminen
- 22 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Laittaako sähkön tehomaksu arjen uusiksi?

Energiavirasto julkaisi loppuvuodesta 2025 määräysluonnoksen, joka sai monen omakotiasujan niskakarvat nousemaan pystyyn. Luonnos sisälsi ehdotuksen sähkön tehomaksusta eli ylimääräisestä lisämaksusta, jonka sähköyhtiön asiakas joutuisi maksamaan kulutushuipusta kuukaudelle, mikäli hänen sähkönsiirtosopimuksensa siis moisen tehomaksun sisältää.

Ehdotuksen mukaan tehomaksu määräytyisi jatkossa 15 minuutin huipputehon mukaan viisi kilowattia ylittävän tehon osalta. Muun muassa Omakotiliitto älähti asiasta heti tuoreeltaan, pitäen esitettyä viiden kilowatin tehomaksurajaa aivan liian alhaisena tavanomaiseen arkikäyttöön nähden. Esimerkiksi samanaikainen sähköauton lataus ja sähkökiukaan lämmitys, suihkussa käynti ja ruuan valmistus uunissa nostavat omakotitalon kulutuksen äkkiä esitetyn rajan yli. Myös huipputehon 15 minuutin mittausaikaa pidettiin liian lyhyenä.

Määräyksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2029, mutta sähköverkkoyhtiöt voivat alkaa noudattaa sitä vaikka jo tänä vuonna, kun määräys on hyväksytty. Perimmiltään tavoitteena on tasoittaa sähkönkäytön tehohuippuja ja näin tasapainottaa sähköverkkomme kuormitusta. Toteutuessaan määräys tulee kuitenkin edellyttämään omakotiasujilta uudenlaista ajattelua arkeen, ja kenties uusia teknologisia ratkaisuja tuomaan joustoa ja suunnitelmallisuutta sähkönkulutukseen.

Lämpimin terveisin,
Petri Kaukonen
päätoimittaja

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

» LYHYESTI

Halpalaitteiden paloriskit unohtuvat helposti ostohuomassa

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva muistutti marraskuussa, aivan joulun ostoshuuman ja Black Fridayn alla, että halpaverkkokaupoista tilatut sähkölaitteet voivat aiheuttaa paloriskin ja sähköiskun vaaran.

Nettishoppailu voi säästää aikaa, rahaa ja vai-vaa, mutta vain, jos ostokset tehdään harkiten. Hetken huumassa tehty tilaus voi johtaa petty-mykseen tai jopa suurvahinkoon, jos esimerkiksi edullisesti ostettuun sähkölaitteeseen tulee vika.

Sähkön aiheuttamat rakennuspalot ja raken-nuspalovaarat aiheuttavat Turvallisuus- ja ke-mikaaliviraston Tukesin mukaan pelastuslaitok-sille vuosittain yli 2 000 hälytystehtävää. Tur-vassa on havaittu, että sähkölaitteiden ja laturien vioista aiheutuvat tulipalot ovat olleet kasvussa.

– Osassa tapauksista laite on tilattu halpa-verkkokaupasta. Vaikka vahinkoja korvataan, ne aiheuttavat aina huolta ja harmia ja joskus me-netyksiä, joita raha ei korvaa, sanoo Turvan pal-velupäällikkö **Matti Hämäläinen**.

Tulipaloriski voi syntyä, jos laitteessa on val-mistusvirhe, huonolaatuisia osia tai se ei kestä Suomen sähköverkon jännitettä. Erityisesti hal-patuotteissa voi olla puutteita ylikuumenemis-suojauksessa, ja laturit voivat aiheuttaa oikosu-lun tai ylikuumenemisen.

– Halpaverkkokaupasta tilatun laitteen aihe-uttama tulipalo on pahimmillaan tuhonnut koko kodin. Eräässä tapauksessa latauksessa ollut sähkölaite johti yli 300 000 euron palovahin-koon. Turvallisuudesta säästäminen voi lopulta koitua erittäin kalliiksi, Hämäläinen jatkaa.

Muista nämä turvallisuusvinkit sähkölaitteiden kanssa

Turvallinen ostaminen alkaa luotettavasta verk-kokaupasta. Varmista, että verkkokauppa on tunnettu ja toimii EU:n lainsäädännön mukai-sesti. Epäilyttävän halpa hinta voi tarkoittaa, että tuotetta ei ole testattu turvallisuusstandar-dien mukaan.

Tuotteiden latureina on suositeltavaa käyttää ainoastaan alkuperäisiä, laadukkaita latureita.

Tulipaloriskin voivat aiheuttaa myös vikaantu-neet sähkölaitteet, kuten televisio, tietokoneet, kylmälaitteet, pesukoneet ja laturit. Jos jotain vikoja ilmenee, pistorasia tai laite tulee ottaa pois käytöstä ja tutkituttaa vika ammattilaisel-la mahdollisimman pian vian havaitsemisen jäl-keen.

Toimi oikein sähköpalon sattuessa

Katkaise virta mahdollisimman nopeasti. Irrota laitteen virtapistoke, jos se on turvallista.

Jos pistoketta ei voi irrottaa, sulje tai irrota su-lake virran katkaisemiseksi.

Tukahduta alkava palo käsisammuttimella, sammutuspeitteellä tai paksulla matolla (ei kui-tenkaan muovi- tai tekokuitumatolla).

Huomioi, että akkulaitteiden palo voi olla eri-tyisen vaikea sammuttaa itse.

Tulipalotilanteessa tärkeintä on huolehtia omasta ja muiden turvallisuudesta. Jos palo leviää tai on hallitsematon, poistu välittömäs-ti, sulje ovet perässäsi ja soita hätänumeroon 112.

Tilkkuihu mahdollistaa luovuuden ja kierrätyksen

Taitoliitto valitsi vuoden 2026 kä-sityötekniikaksi tilkkuihu. Tilkkui-lussa eli tilkkutöissä yhdistyvät pe-rinteet ja rajaton määrä luovuut-ta. Lisäksi tilkkutyöt antavat hyvän mahdollisuuden hyödyntää huk-ka- ja ylijäämäkankaita käsityöhar-rastuksessa.

– Tilkkutöihin voi hyvin käyttää uusien materiaalien sijaan myös muista käsitöistä jääneitä kan-gaspaloja tai kierrätysmateriaale-ja. Näin sellaisetkin palat, joita ei muuten voisi hyödyntää, tulevat järkevään käyttöön, sanoo Taitoliit-ton toiminnanjohtaja **Minna Hyy-tiäinen**.

– Ajan saatossa olemme osin ka-dottaneet ymmärryksen materi-aalien arvokkuudesta. Nyt on hyvä hetki pysähtyä pohtimaan neit-seellisten materiaalien tuotannon ympäristökuormaa sekä tekstiili-teollisuuden ylijäämäateriaalien hyötykäyttöä. Kaikenlainen mate-riaalien elinkaaren pidentäminen

on vastuullisempaa kuluttamista.

Käytännön tarpeista luovaksi taiteeksi ja harrastukseksi

Monipuoliset tekniikat avaavat tilkkutöistä kiinnostuneelle lähes rajattomasti erilaisia tapoja, kurin-alaisesta ja tarkasta mallin mukai-sesta ompelusta vapaaseen tilkku-maalaukseen. Kierrätysmateriaa-lien käytössä tilkkuompeijian kan-nattaa kiinnittää huomiota mate-riaalien laatuun: tilkkutyössä kan-kaiden olisi hyvä olla keskenään samanpaksuisia ja -laatuisia.

Suomessa tilkkutöiden perinne on saanut vaikutteita muun muas-sa Pohjois-Amerikkaan suuntau-tuneen siirtolaisuuden ja paluu-muuton myötä, joka toi vaikutteita 1900-luvun alkupuolella erityises-ti Pohjanmaan rannikkoseuduille. Teollisen tekstiilituotannon ja talo-udellisten muutosten myötä koti-talouksien tilkkutyöt ovat muuttu-

neet välttämättömästä tarpeesta harrastukseksi.

Nykyään tilkkutyötä tehdään sekä perinteisin mallein että hy-vin modernina, taiteellisenä ilmai-suna. Suomessakin toimii useita tilkkukiltoja, joissa tilkkuihu on mitä suuremmassa määrin myös yhtei-söllistä oppimista ja taitojen jaka-

mista.

Tilkkutyö ei ole siis vain tekniik-ka – se on ajattelutapa, jossa jokai-nen pala on mahdollisuus, kuvailee Taitoliitto. Ei ole yhtä oikeaa tapaa tehdä tilkkutöitä, vaan tilkkuihuissa tärkeää on erilaisten tekniikoiden, materiaalivalintojen ja tapojen hy-väksyminen.

Erik Mclean / Unsplash

Kiinteistöjen järjestelmät kuntoon ennen pakkasia

Järkevää kiinteistön ylläpitoa on varmistaa kaikkien laitteiden ja järjestelmien toiminta jo ennen kovinta talvea. Motiva nosti aiheen esille tiedotteessaan jo loppuvuodesta ja korosti, että myös energiankulutus pysyy kurissa, kun laitteet ja järjestelmät toimivat oikein. Oikeat säädöt ja asetukset pitävät niin ikään huolta tilojen viihtyisyydestä.

– Rakennusta ei pidä lämmittää tuloilman kautta, jollei kyseessä ole ilmalämmitteinen kohde. Eli tuloilman sopiva lämpötila kannattaa asettaa välille 16–18 celsiusastetta. Näin ilma vaihtuu tehokkaasti eri tiloissa eikä lämmin ilma jää katonrajaan. Tuloilma lämpenee huonetilassa sitten sopivaksi lämmitysjärjestelmän avulla, muistuttaa asiantuntija **Minna Tolvanen** Motivasta.

Tarkista, varmista ja säädä oikein

Kun ilmanvaihdon nestekiertoinen lämmöntalteenottojärjestelmä on puhdas ja sen LTO-pii-

rin glykolipitoisuus oikea, se toimii tehokkaasti. Muun tyyppisissä LTO-malleissa puhtauden lisäksi keskeistä on tiiveyden varmistaminen.

– Erityisesti talvella tarpeenmukaisesta ilmanvaihdosta on hyötyä, jottei tuhlata turhaan energiaa. Myös lämpötilat kannattaa säätää tilakohtaisesti. Oleskelutiloissa oikea lämpötila on 20–21 C, porrashuoneissa 16–18 C ja muissa tiloissa, kuten varastoissa 10–12 C. Autotalissa riittää 5 C, Tolvanen lisää.

Sähköisiä lisälämmittimiä ei normaalisti tarvita, kun lämmitysverkosto on tasapainossa ja toimii suunnitellusti. Ennakoivassa lämmityksessä varataan lämpöä rakennukseen ennen pakkasjaksoa tai sähkön hintapiikkejä, erityisesti sähkölämmitys- tai lämpöpumppukohteisissa.

Sähkön tehopiikkejä voi pienentää esimerkiksi ajoittamalla ilmanvaihtolaitteiden käynnistymisen eri ajankohtiin. Myös autosähköla-
taukseen voi tarvittaessa asettaa rajoituksia.

Samalla tasaantuu tehontarve. Lämpöpumppujen ja muiden lämmityslaitteiden toiminta on varmistettava ja tarvittaessa huolehdittava huollosta ennen kovimpia pakkupakkasia. Lämpöpumpun toimintaa kannattaa seurata ja vikailmoituksiin reagoida pikaisesti, jottei lämpöpumppu jää tuottamaan lämpöä sähkövastuksilla.

Automaatio ja anturit tarkistuslistalle

Hybridilämmityksessä säädöt ja automaatio ovat keskeisiä. On harkittava tarkkaan, milloin kannattaa hyödyntää lämpöpumppua ja milloin kaukolämpöä. Erityisesti uusien asennusten jälkeen on varmistettava ohjauksen toimivuus. Automaatiota kannattaa seurata ja mitausantureiden toiminta korjata tarvittaessa. Kiinteistöjen käyttäjiltä voi kysyä palautetta tilojen viihtyisyydestä, rakennuksen toiminnasta ja sisäilmasta.

Kaukosäädin on kodin yllättävä bakteeripesäke

Milloin olet viimeksi puhdistanut television kaukosäätimen? Siivousyritys Koti Puhtaaksi Oy:n toimitusjohtaja **Reetta Alastalo** epäilee, että suurin osa suomalaisista ei osaa vastata kysymykseen. Kaukosäädin on kuitenkin monen yllätykseksi yksi kodin likaisimmista esineistä.

– Kaukosäädintä kosketaan päivittäin, mutta sen puhdistaminen unohtuu helposti. Kun useat ihmiset käyttävät samaa laitetta, bakteerit kulkeutuvat kädestä toiseen ja pöpöt leviävät, Alastalo kertoo.

Syksyisin flunssien, norovirusten ja muiden tautien leviämiskäsi on erityisen suuri. Yksinkertaisilla toimilla, kuten kaukosäätimen säännöllisellä puhdistamisella, voi vähentää tartuntojen määrää kotona.

– Kodin siivouksessa keskitytään usein näkyvästi likaisiin kohteisiin, kuten lattioihin ja tasoihin. Todelliset bakteeripesäkkeet ovat kuitenkin usein esineitä, jotka eivät näytä likaisilta, mutta joita kosketaan jatkuvasti. Kaukosäätimen pyyhkiminen kerran viikossa ja sairastelukauden aikana useamminkin voi eh-

käistä koko perheen sairastumista, Alastalo sanoo.

Puhdista myös kahvat, nupit ja valokatkaisijat

Näppärimmin kaukosäätimen puhdistus onnistuu kevyesti kostealla siivousliinalla ja vanupuikolla, jolla pieniinkin väleihin pääsee käsiksi. Halutessaan kaukosäätimen voi myös desinfioida pyyhkimällä sen talouspaperilla ja tipalla käsidesiä. Alastalo muistuttaa, että patterit tulee aina poistaa laitteesta ennen puhdistuksen aloittamista ja antaa laitteen kuivah-
taa kunnolla ennen niiden takaisin laittoa.

Kaukosäätimen lisäksi säännöllinen puhdistus kannattaa tehdä myös tietokoneen näppäimistölle, hiirelle ja pelikonsoleille sekä valokatkaisijoille, kahvoille ja kodinkoneiden nupeille.

– Tiheästä käsi-
pesusta ei juuri ole hyötyä, jos päivittäin koskettavat esineet jäävät puhdistamatta, Alastalo toteaa.

Flunssakaudella hän neuvoo kiinnittämään huomiota myös tiheään käsipyyhkeiden ja siivousliinojen pesuun.

Freepik

Terveys- teema

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Terveyttä ja hyvinvointia – mutta mistä?

Suomen julkiset sosiaali- ja terveyspalvelut ovat myllerryksessä samalla kun väestö ikääntyy, ylipainon määrä on nousussa ja kokemus henkisestä kuormituksesta kasvanut. Muutospaineissa myös yksityisten terveyspalveluiden rooli suomalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä on menossa uusiksi.

On hyvin tunnettu tosiasia, että uudenvuodenlupauksilla on tapana saada kuntosalit täyttymään alkuvuodesta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen vaikuttaa kiinnostavan suomalaisia kuitenkin jo muiltakin osin – ja hyvä niin. Esimerkiksi vuonna 2024 julkaistut ruokasuositukset näkyivät lihajalosteiden ja leikkeleiden myynnissä, jonka marraskuussa kerrottiin kääntyneen viime vuoden aikana laskuun.

Samaan aikaan sosiaali- ja terveyspalvelumme ovat kuitenkin myller-

ryksessä. Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) julkaisi syksyllä vuoteen 2040 ulottuvan sote-visiona, jossa tuotiin esille sote-palveluiden ydinongelmia. Visiossa todettiin muun muassa palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden olevan nykyisellään riittämätön, ja monikanavaisen sote-järjestelmän vaikea ohjata.

Tilanteeseen tavoiteltiin korjausliikettä perustamalla hyvinvointialueet, joihin on kuitenkin kohdistunut viime vuosina suuria säästöpaineita. Vaikka sote-uudistus koski varsinaisesti vain julkisia palveluita, se on

vaikuttanut myös alan yksityisiin toimijoihin. Toimiala on yleisesti suurten muutosten äärellä, toteaa terveyspalvelujohtaja, asiantuntijalääkäri **Emma Kajander** Hyvinvointiala Hali ry:stä.

– Kaikki, mikä tapahtuu julkisissa sotepalveluissa, oli se sitten hyvää tai huonoa, heijastuu yksityisiin palveluihin ja niiden kysyntään.

Yksityinen sektori tuottaa osan julkisista palveluista

Hyvinvointiala Hali ry edustaa sosi-

aali- ja terveysalan yrityksiä, yhdistyksiä ja järjestöjä, jäseninään noin 1500 alan toimijaa. Emma Kajander kertoo jäsenkunnan sisältävän niin suurimpia sotealan yrityksiä kuin esimerkiksi pieniä hoiva-alan palveluntuottajia.

– Jäsenemme tuottavat aika paljon myös julkisia palveluita. Hoivapalveluja ostetaan vaikka näiltä yksityisiltä palveluntuottajilta.

Sosiaali- ja terveysministeriön sote-visio nostikin esille myös niin sanotun monituottajuuden roolin palveluiden saatavuudessa. Ka-

Freepik

jander toteaa, että monituottajuutta tarvitaan, jotta hyvinvointialueiden vastuulla olevat palvelut voidaan ylläpitää järjestäen.

– Niitä voivat tuottaa sekä hyvinvointialueet itse, mutta myös yksityiset yritykset, järjestöt ja itsenäiset ammatinharjoittajat.

Hyvinvointialueet ovat kuitenkin ryhtyneet säästämään myös ostopalveluista, mikä voi pahimmillaan ennen pitkää heikentää palvelujen saatavuutta. Yhtenä ratkaisuna rajallisiin sote-resursseihin Kajander esittää valinnanvapausmallia, jossa soten rahavirrat seuraisivat asiakasta tämän haluaman palveluntuottajan pariin. Näin voitaisiin kenties saada myös uusia pieniä palveluntuottajia niille paikkakunnille, joissa hyvinvointialueet ovat lakkauttaneet terveyskeskuksen.

– Ei tarvitsisi aina olla isoa sote-keskusta kaikkine palveluineen, vaan aika monelle voisi riittää peruspalveluna, että olisi lääkäri-hoitaja-pari.

Työvoiman saatavuudessa odotettavissa haasteita

Hyvinvointialueiden viimeaikaiset säästökuurit ja henkilöstövähennykset ovat Kajanderin mukaan johtaneet vähän yllättäenkin siihen, että tällä hetkellä työvoimaa on sote-sektorilla yhtäkkiä poikkeuksellisen hyvin saatavilla.

– Nyt juuri sattuu olemaan tällainen suvantovaihe. Hyvinvointialueet ovat säästäneet myös siinä, että on ollut ennätyksellisen paljon yt-neuvotteluja ja vähennetty työntekijöitä.

Vaikka sotealan työvoiman saanti on tällä hetkellä hyvä, tilanne todennäköisesti muuttuu lähitulevaisuudessa. Kajander arvioi alan ammatillisista tulevan suuri pula jo ennen 2030-lukua.

– Se johtuu siitä, että väestö vanhenee niin paljon, että palvelun- ja hoivantarve kasvaa ja hoidontarve kasvaa. Pienemmät ikäluokat eivät voi olla sellaisia, että kaikki niissä koulutautuvat sote-alalle.

Vaikka tekoälystä ja teknologian kehityksestä odotetaan helpotusta tilanteeseen, työvoiman riittävyys tuleekin hänen mukaansa olemaan lähivuosikymmeninä yksi alan suurimpia haasteita.

Kelan valinnanvapauskokeilu on koettu toimivaksi

Kela aloitti syyskuussa 2025 valinnanvapauskokeilun, jonka puitteissa 65 vuotta täyttäneet voivat käydä yksityisellä yleislääkärillä julkisen terveydenhuollon asiakasmaksun hinnalla. Kokeilun sisältämien käyntien määrä kuten niihin sisällytetyt tutkimukset ovat kuitenkin rajallisia.

Haastattelun hetkellä marraskuussa kokeilua oli takana runsas pari kuukautta. Emma Kajander toteaa kokeilun käynnistyneen hyvin.

– Arviomme mukaan ensimmäisen parin kuukauden aikana sen piirissä on luultavasti tehty suunnilleen 20 000 käyntiä.

Heidän tietonsa pohjautuvat kuitenkin osin Hali ry:n jäseniltä kerättyyn tietoon. Kajander huomauttaa Kelan tilastojen perustuvan korvausten maksuhetkeen eikä asiakaskäynnin ajankohtaan, joten ne laahaavat hieman jäljessä. Jäsenet ovat keränneet myös palautetta asiakkailtaan.

– Asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä siihen, että hoitoon on päässyt nopeasti ja että he ovat itse saaneet määrätellään hoidon tarpeen,

Kajanderin näkemyksen mukaan myös palveluntuottajat ovat olleet kokeiluun tyytyväisiä. Etenkin järkevän kattohinnan määrittely eri tutki-

mustoimenpiteille on vaatinut tarkkaa harkintaa. Hän pitää sitä kuitenkin onnistuneena.

– Tähän on lähtenyt mukaan hyvin satoja palveluntuottajia ympäri Suomen – mutta ei mitenkään yltiöpäisen innostuneena, mikä viittäisi siihen että korvaustaso olisi liian korkea.

Valinnanvapauskokeilu antaa tilaa myös päivityksille

Kajander kehuu valinnanvapauskokeilun suunnittelua onnistuneeksi. Joustavana sitä voidaan tarvittaessa päivittää, mikäli muutostarpeita ilmenee, ja uusien palveluntuottajien on helppoa liittyä siihen mukaan myöhemminkin. Hän uskookin uusienkin toimijoiden innostuvan nähdessään miten esimerkiksi suuremmat ovat onnistuneet.

– Ja voi jopa muodostua ihan uusia yrityksiä, jotka ovat huomanneet, että tässä voi olla heille mahdollisuus toimia markkinoilla.

Kajander kertoo pohtineensa aluksi, oliko kokeiluun sisällytetty tutkimusvalikoima liian suppea laboratoriokokeiden ja erityisesti röntgentutkimuksen suhteen. Sillä on kuitenkin pärjätty hänen mukaansa yllättävän hyvin.

– Uskon, että kun kokeilussa menään vähän pidemmälle, pitää kuitenkin keskustella olisiko siihen järkevää sisällyttää enemmän kuin kolme käyntiä vuodessa.

Vaikka vain harva tarvitsee niin paljon palveluita, hoidon jatkuvuuden vuoksi hänen mielestään olisi arvokasta, että asiakkaat voisivat jatkaa hoitoaan samassa paikassa. Nyt asiakas voi käydä kolme ensimmäistä kertaa yksityisellä, mutta joutuu sen jälkeen jatkamaan hoitoaan julkisella puolella.

**Lasipullot ja -purkit
säilöntään ja
elintarviketeollisuuteen
Tutustu valikoimaamme**

**Lylykoskentie 11, Joensuu
0500 285 907**

PUTELI
www.puteli.fi

Asianajopalvelua kiinteistöasioissa

LINDBLAD

Puh. 020 749 8150
Helsinki • Mikkeli • Lappeenranta • Imatra • Joensuu • Tampere

www.lindblad.fi

Terveyspalveluiden trendinä digitaalinen seuranta

Kajander toteaa monien olevan hyvin kiinnostuneita hoitamaan terveyttään ja ennaltaehkäisemään vaivoja. Vastaanotoilla on huomattu entistä useampien asiakkaiden harastama terveyden ja kunnon optimointi ja digitaalisten ratkaisujen hyödyntäminen terveyden seurannassa.

– Ja he myös käyttävät erilaisia apuvälineitä siihen; älykelloja, unen monitorointia ja aktiivisuuden monitorointia, tämän tyyppistä. Kyllä ne tulevat esille esimerkiksi siellä lääkärin vastaanotolla ihan eri tavalla kuin 10 vuotta sitten.

Yksityisten terveyspalveluiden pääpaino on Kajanderin mukaan edelleen perinteisessä terveydenhuollossa. Asiakkaat kuitenkin haakeutuvat nykyisin terveyspalvelujen pariin ollessaan huolissaan esimerkiksi muuttuneesta pulssiprofiilistaan tai heikentyneestä unenlaadusta.

– Ja sitten ollaan hyvin kiinnostuneita siitä miten pitäisi syödä, ja mittauttamaan erilaisia pitoisuuksia veressä.

Samalla väestön ikääntyminen, suomalaisten kasvanut ylipaino ja yleistynyt liikkumattomuus ovat olleet jo pitkään terveysalan haasteina. Kajander mainitsee yhtenä riskitekijänä myös istumatyön. Asia ei kuitenkaan ratkea tuijottamalla sitä, miten paljon viikkoonsa saa mahdollitettua suunniteltua liikunnan harrastamista. Sen sijaan hän kehottaisi ihmisiä panostamaan aktiiviseen arkeen.

– Kaikki sellainen kävely, tekeminen ja puuhastelu on äärimmäisen hyvä. Ja mitä enemmän on ikää, sitä tärkeämpää on, että pysyy myös liikkeellä.

Huomiota hammasterveyteen

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) tiedotti vuoden 2024 lopulla hampaiden eroosion olevan hyvin yleistä aikuisilla. Terve Suomi -väestötutkimuksessa oli havaittu, että vähäistä eroosiota hampaissa esiintyy jopa 71 prosentilla suomalaisista ja vähintään kohtalaista eroosiota 17 prosentilla. Eroosiolla tarkoitetaan hampaan kiilteen liukenevista ja hampaiden syöpmistä. THL:n mukaan erityisesti happamat juomat, kuten energia- ja urheilujuomat pehmentävät ja liuottavat hammaskiillettä ja aiheuttavat eroosiota. Hampaiden reikiintyminen eli karies on puolestaan yleisin suun sairauksista ja aiheutuu bakteereista.

Hampaiden reikiintymistä voi ehkäistä itse muutamalla arkisella, mutta tehokkaalla keinolla:

1. Pese hampaat fluorihammastahnalla aamuin ja illoin. Pese hampaita vähintään kahden minuutin ajan ja käy jokaisen hampaan kaikki pinnat läpi hammasharjalla. Valitse hammasharjaksi mahdollisimman pehmeäpäinen harja, jotta ikenet eivät vaurioidu ja vetäydy. Sähköhammasharja on tavallista hammasharjaa tehokkaampi puhdistaja.
2. Puhdista hammasvälit päivittäin ennen hampaiden harjausta, jotta ruoan tähteet poistuvat hammasväleistä. Hammaslankaa

tai hammasväliharjaa käyttämällä hammastahnan fluori pääsee vaikuttamaan hammasväleissä, mikä ehkäisee reikien muodostumista.

3. Odota ruokailun jälkeen vähintään puoli tuntia ennen hampaiden harjausta. Jokainen ruokailu aiheuttaa suuhun happohyökkäyksen, jonka aikana hampaat ovat hauraamat. Hampaat kannattaa siis pestä aamuisin ennen aamupalaa tai odottaa vähintään 30 minuuttia aamupalan jälkeen ennen harjausta.

4. Ruokailu aiheuttaman happohyökkäyksen vuoksi kannattaa myös pitää ateriaritmi tasaisena ja syödä

päivän aikana korkeintaan 5–6 ateriaa. Jos suussa on jatkuvasti happohyökkäyksiä, hampaat altistuvat reikiintymiselle ja kulumiselle. Ruokailun jälkeen otettu ksylitolipurukumi tai -pastilli katkaisee ruokailun aiheuttaman happohyökkäyksen, jolloin hampaat altistuvat vähemmälle rasitukselle.

5. Vesi ei aiheuta suuhun happohyökkäystä, joten sitä kannattaa suosia ruokajuomana. Sitä voi juoda myös aterioiden välissä, kun taas virvoitusjuomat, mehut ja limsat on parempi säästää ennemmin juhlahetkiin.

Lähteet: www.thl.fi, www.kaypahoito.fi. ■

Mukana koteja rakentamassa!

Saat meidän kauttamme laajat finanssi- ja vakuutusalan palvelut.
Omistaja-asiakkaana hyödyt kattavista eduista ja säästät muuhun elämiseen!

Uusi OP Järvimaa palvelee 1.5.2026 alkaen.
Lämpimästi tervetuloa asioimaan kanssamme!

Yhdessä enemmän - lähellä Sinua!

OP Polvijärvi

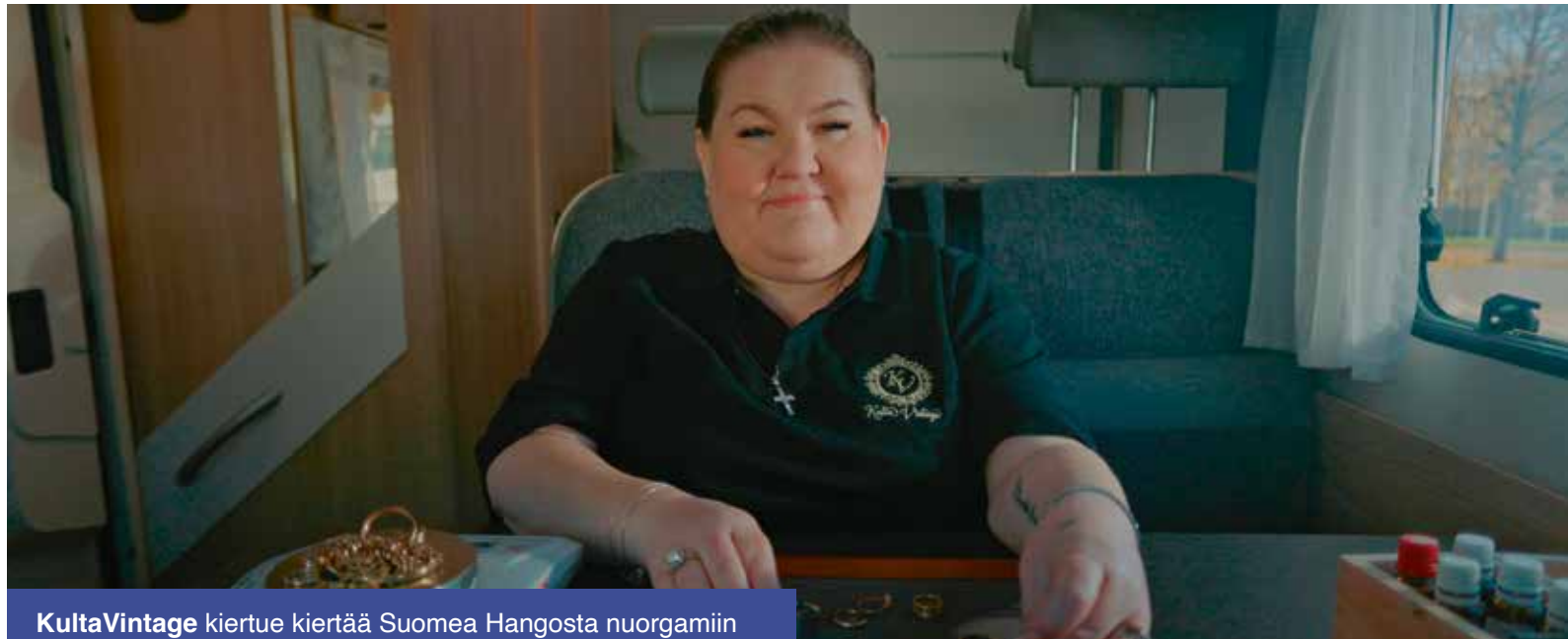

OP Rantasalmi

OP Kerimäki

Millainen arvo on laatikossa lojuvalla kultakorulla? Jaana kiertää ympäri Suomea arvioimassa unohtuneita aarteita

KultaVintage kiertue kiertää Suomea Hangosta nuorgamiin

Suomalaiskodeista löytyy käyttämättömiä kultakoruja, perintöesineitä ja unohtuneita aarteita, joiden todellinen arvo on jäänyt piiloon. Kultavintagen asiantuntija Jaana Vääntti kiertää paikkakuntia kauppa-autollaan ja tarjoaa asiakkaille henkilökohtaista palvelua arvoesineiden hinnan määrittämisessä. Jokainen ihminen ja esine saa ansaitsemansa huomion.

Monissa arjen asioissa palvelut vain vähentyvät, mutta kullan osto- ja myyntialalla henkilökohmainen palvelu tulee ihan viereen pienilläkin paikkakunnilla.

Kulta- ja jalokivialan asiantuntija **Jaana Vääntti** on kiertänyt Suomea Kultavintagen autolla jo viisi vuotta. Usein hän ajaa ensin Ouluun ja lähtee sieltä laskeutumaan Pohjanmaan läpi eri pikkukaupunkien ja kylien kautta. Toinen ajoreitti vie Pirkanmaalle ja Hämeeseen. Kiertueella Vääntti on pari viikkoa kerrallaan ja vierailee kymmenillä paikkakunnilla ostamassa ihmisiltä kultakoruja ja arvoesineitä.

Tykkään itsenäisestä reissutyöstä ja jokainen päivä on erilainen. Parasta ovat tietysti kohtaamiset asiakkaiden kanssa, **Vääntti** kertoo.

Aiemminkin myyntitehtävissä toiminut Jaana Vääntti päätyi kulta-alalle hieman sattumalta, tuttavien suosituksen kautta. Ensimmäinen hänen oli tarkoitus tehdä kiertueetöitä vain yksi kesä, mutta ala vei mennessään.

Onhan kiertäminen kovaa hommaa, mutta työ on todella kiinnostavaa. Koskaan ei tiedä, mitä mielenkiintoista tulee vastaan ja koko ajan saa oppia uutta, Vääntti kuvailee.

Asiakkaat ovat parasta työssä

Eri paikkakuntia kiertäessään Jaana Vääntti kohtaa monenlaisia ihmisiä ja kuuntelee heidän tarinoitaan. Millaisia ovat **Kultavintage**-auton tyypilliset asiakkaat?

Vääntin mukaan yksi yleinen asiakasryhmä ovat perinnön saajat: sukulaisilta on peritty koruja ja arvoesineitä, joille ei ole itsellä käyttöä. Ne saa helposti vaihdettua rahaksi kulta-asiantuntijan pisteellä.

Autolle saapuu myös nuoria aikuisia, jotka eivät halua säilyttää vanhaa tavaraa nurkissaan ja laittavat mielellään arvoesineitä kiertoon. Lisäksi Vääntti tapaa usein vanhempia ihmisiä, jotka tekevät niin sanottua kuolinsiivousta, eli tyhjentävät valmiiksi kaappeja ja laatikoita tavaroista, jotka eivät kiinnosta jälkipolvea.

Paljon on heitäkin, jotka ovat vain päättäneet hyödyntää kullan korkean markkina-arvon ja myydä käyttämättömät korut eteenpäin, kertoo **Vääntti**.

Tärkeintä on kohdata jokainen asiakas ja tavara yksilöllisesti. Esineiden arvo käydään asiakkaan kanssa läpi rehellisesti ja sitten

sovitaan kaupoista. **Vääntti** huolehtii, että kuitit ovat kunnossa ja maksu asiakkaalle lähtee heti eteenpäin.

Jaana Vääntti tietää, että esineen arvon määrittäminen ei ole aina helppoa. Asiantuntijoilla on kuitenkin käytössään lukuisia luotettavia keinoja.

Asiantunteva palvelu herättää luottamusta

Kulta-alan toimijoita on liikkeellä yhä enemmän, mutta Jaana Vääntti ei ole huolissaan kilpailusta. Hänen mukaansa asiakkailla täytyy olla valinnanvaraa. Kultahopea- ja Kultavintage-brändit ovat pyrkineet erottautumaan erityisesti alan asiantuntemuksella ja luotettavuudella.

Kyllä itsekin asiakkaana valitsisin mieluummin asiantuntevan tahon, silloin saa varmemmin oikean hinnan ja taustatietoa omasta esineestä, pohtii Vääntti.

Aika usein ostetut korut laitetaan vain sulatukseen, vaikka kyseessä olisi jokin harvinainen kappale. Meillä osataan tunnistaa vintage-korujen arvo ja monet niistä menevät puhdistettuina jälleenmyyntiin myymälöihimme, Vääntti kertoo.

Jaana Vääntti on perehtynyt erityisesti kullan, jalokivien ja korujen arvon määrittämiseen. Kullan laadun ohella hän tarkastaa mm. korujen tekijäleimat, brändin, suunnittelijan ja korun iän. Jalokivien laatu, väri ja alkuperä tutkitaan. Välillä vastaan tulee harvinaisiakin löytöjä.

Työnsä kautta **Vääntti** on tutustunut muihinkin arvotavaroihin, kuten kolikoihin, militariaan ja kelloihin. Kultavintage:ssä toimii jokaiseen osa-alueeseen erikoistuneita huippuasiantuntijoita, jotka neuvovat tarvittaessa. Yrityksessä palvelevat koruasiantuntija, jalokiviasiantuntija, rahaesineiden arvoon perehtynyt numismaatikko sekä ”kaikki kellot tunteva” kelloasiantuntija.

Jokaisella meillä ostajalla on perustiedot koruista ja arvotavaroista. Jos tarvitaan spesifiä tietoa, asiantuntijamme auttavat. Haluamme tarjota asiakkaille laadukasta palvelua, sanoo Vääntti.

Kaapeista voi löytyä todellisia aarteita

Muuttuvat korutrendit näkyvät myös osto- ja myyntialan arjessa. Tällä hetkellä ihmisiä

kiinnostavat erityisesti pienemmät ja kevyemmät kultakorut. Harvinaiset vintage-korut menevät myös nopeasti.

Ihmiset etsivät nyt klassisia design-koruja etenkin jos suunnittelija on tunnettu. Erityisesti Lapponia-sarjaa metsästetään, mutta vanhemmat Kaleva-korut kiinnostavat myös. Vintage-koruja kun ei enää valmisteta lisää, tietää **Jaana Vääntti**.

Pronssikoruja käytettiin paljon 1960- ja 1970-luvuilla, ja nyt niitä tulee runsaasti myyntiin. Vääntin mukaan pronssivalikoiman näyttävät korut ovat olleet suosittuja. Vintage-korut kertovat omaa tarinaansa ajankuvasta.

1990- ja 2000-luvuilla muodissa olivat paksut, kultaiset panssariketjut. Nyt kun niitä tuodaan myyntiin, asiakas yleensä yllättyy tarjotusta hinnasta. Ketjut ovat painavia ja kullan hinta korkealla.

Vääntti rohkaisee ihmisiä tuomaan näytille piironkiensa koruaarteita kauppa-autoille tai Kultavintagen myymälöihin. Tapaaminen ja korujen arvon määrittäminen eivät velvoita mihinkään, oman päätöksen saa tehdä rauhassa.

Kultavintage on yrityksenä kasvanut viime vuosina huimaa tahtia. Kauppa-autoja kiertää Suomessa jo kymmenen, vakituksia ostopisteitä ja myymälöitä avataan koko ajan lisää. Vääntti uskoo, että kasvun takana on intohimo työhön, alan asiantuntemus sekä laadukas asiakaspalvelu.

Asiakkaiden kohtaamisesta on vastikään koennettu myös uudella call center -palvelulla. Call centerin tarkoituksena on tavoittaa uusia asiakkaita ja kutsua heitä tapaamisiin, mikäli arvoesineiden myynti on heille ajankohtaista.

Jotain tässä on varmaan tehty oikein, kun samat asiakkaat palaavat uudestaan meille. Se kertoo luottamuksesta, arvelee Jaana Vääntti.

KIERTUEKALENTERI JA AJANVARAUS

KULTAVINTAGE.FI

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Omakotiasumisen lakikiemuroita

Naapuruussuhdelaki ja yleinen järjestyslaki toimivat yleisinä ohjenuorina myös omakotialueilla ja määrittelevät omakotiasujan oikeuksia ja velvollisuuksia. Naapureiden kesken voi silti syntyä erimielisyyksiä arkisistakin asioista.

Kotini on linnani, kuuluu sanonta.

Omakotitalossakaan ei voi kuitenkaan asua täysin omavaltaisena itsevaltiaana tai naapureistaan piittamatta. Omakotiasujalle on säilytetty monia velvollisuuksia: esimerkiksi jätelaki edellyttää omakotitaloasujia lajittelemaan biojätteensä yli 10 000 asukkaan taajamissa, ja hulevedetkin on hallittava tontilla niin, ettei niistä koidu haittaa naapureille.

Tiiviisti rakennetulla omakotialueella oma tonttikaan ei anna automaattisesti oikeutta aivan mihin tahansa; pihalla ei voi muun muassa säilöä liutaa autonromuja tai suu-

rikokoista venettä, eikä autotallissa säilyttää isoja määriä polttoainetta. Peräkärä tai asuntovaunua saa kyllä säilyttää pihalla, mutta ei asua siinä pysyvästi. Jos tontilla on kaavaan merkittyjä puita, niitäkään ei voi kaataa omin luvin.

Mikäli omakotiasuja ei pysyttele ruodussa esimerkiksi edellä mainittujen asioiden osalta, naapurisopu voi olla koetuksella. Kuka tahansa kuntalainen voi tarvittaessa pyytää kunnan rakennusvalvontaviranomaisia tarkastamaan kiinteistökohteen, ja nämä voivat myös puuttua saamiinsa valituksiin.

Olipa kyseessä sitten luvaton raja-aita, naapurin pihaa varjostava puu tai naapuritontille valuvat vedet, pitkittyvät naapuririidat voidaan välttää, kunhan yhteisistä säännöistä pidetään kiinni – ja asioista ollaan valmiita keskustelemaan.

Häiritsevä melu ja siisteys yleisiä riidanaiheita

Omakotialueiden tyypillisiä riidanaiheita ovat kiinteistöjen ja hallintalueiden rajoille sijoittuvat asiat kuten aidat ja kasvillisuus, kertoo hankapäällikön sijainen **Irja Hanelius**

Asumisrauhan keskukselta.

Aiemmin Naapuruussovittelun keskuksena tunnettu Asumisrauhan keskus on tarjonnut neuvontaa ja sovittelua asumiseen tai naapuruuteen liittyvien riita- ja konfliktitilanteiden käsittelyyn jo reilut kymmenkunta vuotta. Heillä on siis kattava käsitys siitä, millaiset asiat kiristävät naapureiden välejä pientaloalueilla.

– Muita riitatilanteita aiheuttavia asioita ovat naapurista kantautuvat äänet kuten koirien haukkuminen, naapurin piha-alueen siisteys, lämmitysjärjestelmiin liittyvät asiat ja häiritseväksi koettu käyttäytyminen,

Rakennusoikeuden määrä sanelee tontin arvon

Omakotitalojen rakentaminen on viime vuosina painottunut kaupunkeihin ja kasvukeskukseen, joissa tontitkin ovat yleensä pienempiä. Samalla omakotitalojen keskimääräinen huoneistoala on pienentynyt.

Kunnat ja kaupungit houkuttelevat mielellään uusia asukkaita, joten tontit pyritään kaavoittamaan houkutteleviksi ja niiden hintataso pitämään kohtuullisena. Tontin hintaa sanelevat pääasiassa sijainti ja koko, tai tarkemmin sanottuna rakennusoikeuden määrä. Tontin koko vaikuttaa suoraan siihen, millaisen kodin voit rakentaa ja kuinka paljon tilaa jää pihalle ja vapaa-ajan viettoon.

Rakennusoikeus voi vaihdella eri alueilla paljonkin kaava-alueiden asemakaavamääritysten mukaan. Asemakaavaa säätelevät vuorostaan maankäyttö- ja rakennuslaki sekä rakennusjärjestys.

Halutuiimmilla alueilla ja kasvukeskuksissa mieluisan pientalotontin saaminen voi olla kuitenkin kiinni arpaonnesta. Jos onni ei käy myöten, tontteja voi etsiä myös yksityisiltä markkinoilta.

Tontti voidaan myydä kokonaan tai se voidaan jakaa lohkomalla tai halkomalla. Lohkominen tarkoittaa, että kiinteis-

tö jaetaan useampaan määrään, joista muodostuu uusia kiinteistöjä.

Tontin lohkominen on yleistä erityisesti ostajia houkuttelevilla alueilla, sillä vapaita tontteja on rajallinen määrä kasvukeskuksissa. Tontin halkominen tarkoittaa käytännössä myös tontin jakamista useammaksi määräalaksi yhteisomistajien kesken, mutta erona lohkomiseen on se, että halkomisessa ei tehdä erillistä jakosopimusta tai haeta lainhuutoja.

Kunnat ja kaupungit myös vuokraavat tontteja yleensä 30 tai jopa 100 vuoden vuokra-ajaksi. Useimmiten tontin voi halutessaan lunastaa omaksi, minkä hinta vaihtelee paikkakunnittain. Vuokraoikeutta ei voida kuitenkaan purkaa äkillisesti, joten käytännössä omakotiasujalle ei ole suurta väliä, onko tontti oma vai vuokralla. Jos vuokra-aika on päättymässä lähiaikoina, tontin lunastamista kannattaa kuitenkin harkita. Suuremmissa kaupungeissa tontin vuokra voi nimittäin nousta kerralla tuntuvasti.

Lähteet: Pientaloteollisuus, Suomen Kiinteistöväliittäjät ry

ASIANAJOTOIMISTO LAKIPALVELU PETRI SALLINEN OY

Oikeuden asialla vuodesta 1994

- » PERUNKIRJOITUKSET JA PERINTÖASIAT
- » KIINTEISTÖASIAT
- » TESTAMENTIT, LAHJAKIRJAT, EDUNVALVONTA
- » OIKEUDENKÄYNTIASIAT
- » TYÖSUHDEASIAT
- » KAIKKI SOPIMUSASIAT

Toimistomme on Joensuun keskustassa osoitteessa Malminkatu 5 B 10, 80100 Joensuu.

Palvelemme maanantaista perjantaihin klo 8.00-16.00.
asianajotoimisto@petrisallinen.com • puh. 010 548 8100

Petri Sallinen, puh. 050 557 1944
Silja Laukkanen, puh. 044 759 9625
Samu Pitkänen, puh. 050 411 0175
Paula Päivärinta, puh. 050 3744 123
Heidi Huusko, puh. 040 557 3997
Valtteri Laukkanen, puh. 050 547 1936
Erika Boman, puh. 050 338 3643

www.asianajotoimistojoensuu.fi

Hanelius lisää.

Talvisin naapuruussuhteita voivat koetella puolestaan esimerkiksi puunpolton päästöt ja lumenluonnista aiheutuvien lumikasojen sijoittaminen tontilla. Hanelius toteaa konfliktin aiheuttaneen asian määrittelyn olevan kuitenkin usein haastavaa. Tilanteiden pitkittyessä on yleensä tapahtunut jo paljon ja vuorovaikutus naapureiden välillä mennyt rikki.

– Esimerkiksi aitamtilanteessa voi tilanne konfliktoitua ei vain itse aidasta vaan siitä syystä, että tieto aitamuutoksesta tulee naapurille suoraan rakennusviranomaisilta eikä naapurilta.

Erilaiset laintulkinnat usein riidan juurisyyinä

Muun muassa naapuruussuhdelaki ja yleinen järjestyslaki määrittelevät, mitä omakotiasuja voi tontillaan tehdä. Siinä vaiheessa, kun asiakkaat ottavat yhteyttä Asumisrauhan keskuksen, konfliktia on Ha-

neliuksen mukaan usein jo yritettykin ratkaista vetoamalla lakiin ja sääntöihin.

– Ratkaisua ei ole kuitenkaan lakipykälästä löytynyt, koska naapurit ovat tulkinneet niitä eri tavalla tai konfliktin syynä on eriävät näkemykset asian vakavuudesta.

Siksimä sovittelussa ratkaisua ei ryhdytä hakemaan lakikirjoista vaan osapuolten tarpeista lähtien, keskustellen sovittelijan avulla.

– Jos asiakkaat haluavat nimenomaan tietää enemmän asiaa koskevasta lainsäädännöstä tai varmistua juridisista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan, ohjaamme heidät juridiikan asiantuntijapalveluihin.

Uusi rakennuslaki ei poistanut kaikkia velvoitteita

Helsingin Sanomat uutisoi syksyllä naapuririidasta, joka oli aiheutunut omakotitalon omistajan rakennettua autotallinsa liian lähelle naapuritontin vastaista rajaa, mielestään

uuden rakentamislain mukaisesti. Naapuri- ja kaavamääräykset – olivat asiasta kuitenkin toista mieltä. Vaikka lakiuudistus helpottikin erilaisten piharakennusten rakentamista, asiassa on syytä pitää yhä mielessä alueen rakennuskaava ja rakennusmääräykset.

Uuden rakentamislain tulkinta ei ole erottunut merkittävästi Asumisrauhan keskukselle tulleissa sovittelutapauksissa. Hanelius toteaa vastaavia tilanteita ilmenneen jo koko heidän kymmenvuotisen toimintansa ajan.

– Kokemuksemme mukaan parhaiten konflikteja ennalta ehkäistään keskustelemalla naapurin kanssa ennen rakennushankkeeseen ryhtymistä. Keskustelussa mietitään yhdessä, miten toteutuksessa voidaan huomioida myös asumisrauhan jatkuminen naapureiden kesken.

Sovitteluratkaisu pitkittyneeseen naapuririitaan

Mikäli naapuririita pitkittyy ja siihen ei saavuteta ratkaisua keskustellen, Hanelius neuvoo olemaan yhteydessä esimerkiksi Asumisrauhan kes-

kukseen.

– Joskus asiakas saattaa haluta pitkittyneessä ja raskaaksi kokemassaankin tilanteessa vain sitä, että tulee kuulluksi ja mahdollisesti neuvoja siitä, miten voisi aiempaa rakentavammalla lähestymistavalla yrittää vielä itse lähestyä naapuria, hän kertoo.

– Useimmiten asiakas kuitenkin toteaa olevansa niin väsynyt ja stressaantunut tilanteeseen, että hän haluaa Asumisrauhan keskuksen sovittelijan mukaan asian ratkaisemiseen.

Mikäli asiakas haluaa sovittelijan mukaan, hänen kanssaan käydään läpi sovittelun kulku ja pyydetään naapurin yhteystiedot. Seuraavaksi sovittelija on yhteydessä naapuriin, ja mikäli myös naapuri on valmis kohtaamaan tilanteen äärellä, voi sovittelija lähteä auttamaan osapuolia.

Hanelius toteaa käyttävänsä sanaa ”valmis” tarkoituksella. Hän kertoo riitojen pitkittyvän usein juuri siksi, että osapuolet eivät ole vielä valmiita ratkaisun etsimiseen yhdessä.

– Oikeastaan vasta sitten, kun tilanne on molemmista osapuolista sietämättömämpi kuin naapurin kohtaaminen sovittelun merkeissä, on hyvä hetki aloittaa. ■

Moniin jälleenrakennuskauden taloihin kylpyhuoneet ja wc:t on rakennettu jälkeensä. Ne voi tehdä melkein mihin tahansa talvilämpimään tilaan, kunhan ne suunnitellaan ja rakennetaan ammattimaisesti.

Teksti: Ulla Sirén

Kylpyhuone syntyy vaikka vinttikamariin

Ajanmukaiset ja turvalliset peseytymistilat tarvitaan jokaiseen kotiin. Vanhimmissa taloista ne saattavat puuttua kokonaan ennen peruskorjausta, mutta toisinaan muutaman vuosikymmenen ikäisiinkin omakotitaloihin täytyy rakentaa uusi kylpyhuone. Ja se onnistuu kyllä, joskus yllättävälläkin tavalla.

Peseytymistilojen käyttö on historian kuluessa kokenut monia mullistuksia. Siinä missä sauna pihassa hoiti entisaikoina kaikki märkätilojen tehtävät kuppeamisesta pyykinpesuun, tarvitsemme nykyään saunan lisäksi erilliset kylpyhuoneet, vessat ja kodinhoitohuoneet saman katon alle, missä muukin asunto sijaitsee.

Kaikissa vanhoissa omakotitaloissa märkätiloja ei ole riittävästi, tai ne sijaitsevat käyttäjien kannalta hankalissa paikoissa. Silloin joudutaan pohtimaan, voisiko uuden rakentaa, vaikka sille ei ole varausta rakennuspiirustuksissa.

– Kyllä voi, kunhan suunnitellaan ja rakennetaan huolella ja ammattimaisesti, vastaa Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskuksen (PRKK ry) remonttineuvoja, rakennusmestari **Timo Jokela**.

Kohti nykyajan mukavuuksia

Tyypillinen esimerkki talosta, johon kylpyhuone ja sisä-wc on rakennettu jälkeensä, on sotien jälkeisen ajan rintamamiestalo. Alkuperäisiin piirustuksiin ei kuulunut kylpyhuonetta eikä wc:tä, vesijohtoa eikä viemä-

röintiä, ainoastaan erillinen sauna-rakennus ja ulkokuuone sekä kaivo pihassa. Sen kaltainen rakennus-suunnittelu oli tavallaan jo syntyessään vanhentunutta, sillä pahimpien pulavuosien kurjuudesta selvittyään Suomi alkoi kovaa vauhtia kehittyä moderniksi kaupungistuvaksi hyvinvointiyhteiskunnaksi. Asumisen taso nousi nopeasti, ja nykyajan mukavuuksia alettiin vaatia koteihin viimeistään 1960-luvulta alkaen. Rintamamiestalojen neliöiden käyttö vain oli laskettu valmiiksi niin tarkkaan, että tilaa ei tahtonut riittää mihinkään ylimääräiseen. Siksi ensimmäi-

nen ratkaisu pesutilakysymykseen oli pieni eteisen nurkkaan rakennettu wc sekä kellarisauna.

– Samalla syntyivät ensimmäiset remonttien haittavaikutukset. Kun vesijohdot ja viemärit tuotiin talon alle, tehtiin lattia alle kaivanto, josta muodostui salaoja. Vesi alkoi nousta kellareihin, Timo Jokela kertoo.

Elintasosiivistä koitui ongelmia

Seuraavaksi rintamamiestalojen ja muiden vanhanaikaisiksi käyneiden talojen kylkeen alettiin rakentaa elin-

Kylpyhuoneen rakentamisen hintahaitari

8000–12 000 €: Jos kylpyhuone tehdään märkätilaan, jossa on jo olemassa viemäri ja vesijohto.

12 000–20 000 €: Jos muutetaan kylpyhuoneeksi vanhempi tila, jossa viemäri ja vesijohto sijaitsevat kauempana.

20 000–35 000 €: Jos kylpyhuone tehdään uuteen tilaan, jossa ei ole LVI-tekniikkaa eikä vesieristystä.

40 000–80 000 €: Jos kylpyhuonetta varten rakennetaan alusta asti uusi tila.

Lisäksi:

Rakennusluvat ja suunnittelu noin **3000 €**
Valvonta ja tarkastukset noin **1500 €**

*Hinta-arviot: rakennusmestari, remonttineuvoja
Timo Jokela, PRKK ry.*

tasosiipiä, joihin märkätilat sijoitettiin.

– Se oli sinänsä hyvä ratkaisu, koska lisäsiipi ratkaisi talon tilakysymyksen. Mutta kovin pitkäikäisiksi ne eivät ehtineet, ennen kuin ongelmia alkoi ilmestyä, sillä rakennusteknisesti ne olivat huonosti toteutettuja, Jokela toteaa.

Kylpyhuonerakentamisen lyhyt sotienjälkeinen historia opetti siis ainakin sen, mitä virheitä voi tehdä, kun märkätiloja rakennetaan jälkikäteen taloon, johon niitä ei ole alun perin suunniteltu. Virheiden paras puoli taas on se, että niistä voi oppia.

Hyvä suunnittelu ratkaisee

Hyvä uutinen uutta kylpyhuonetta suunnitteleville on, että vanha talo, olkoon se peräisin milta aikakaudelta tahansa, ei ole itsessään este märkätilojen rakentamiselle, sillä ratkaiseva tekijä ei ole kylpyhuoneen sijainti vaan suunnittelu.

– Kunnollisella suunnittelulla kylpyhuoneen voi tehdä käytännössä minne tahansa, ellei aivan puun oksalle yritä, Timo Jokela naureskelee.

Suosittelavaa on silti keskittää suunnitelmat talvilämpimiin tiloihin. Sellaiset kesämökkit ja piharakennukset, jotka pidetään talvella kylminä, eivät ole hyviä kylpyhuoneen paikkoja, koska niissä ne eivät tahdo kestää, Jokela muistuttaa.

Kylpyhuoneen voi periaatteessa rakentaa mille tasolle tahansa. Vanhan talon peruskorjauksen yhteydessä märkätilat voi hyvin suun-

nitella yläkertaan, kunhan rakenteiden kantavuus riittää. Ne saa rakennettua jopa sellaiseen kellariin, jossa viemäri kulkee ylempänä kuin lattia.

Toisin kuin 60 vuotta sitten, nykyisissä omakotitaloissa on pääsääntöisesti olemassa kylpyhuoneet, wc:t ja sisäsaunat, mutta ne voivat sijaita väärällä tasolla käyttäjien kuntoon katsoen. Omakotitaloissa asutaan nykyaikana pitkälle vanhuuteen asti ja yhä useammin yksin. Ikä ja sairaudet pakottavat suunnittelemaan asioita uudelleen. Jos suihkutilat sijaitsevat kellarikerroksessa tai yläkerrassa, mutta asukas ei enää pysty liikkumaan portaissa, suihkusta tulee saman tien käyttökelvoton. Uusi pitää sovittaa sellaiseen tilaan, jossa sitä voi käyttää turvallisesti.

– Silloin täytyy lohkaista pala jostakin sopivasta huoneen tai eteisen nurkasta uutta kylpyhuonetta varten vaikka sellaisella periaatteella, että joskus se voidaan purkaa ja palauttaa huonejärjestys entiselleen, Jokela sanoo.

Lupia ja valvontaa

Kylpyhuoneen rakentaminen vanhaan taloon onnistuu siis loppujen lopuksi aika helposti, mutta sillä edellytyksellä, että toteutus tehdään asiantuntevasti ja huolellisesti ja edetään oikeassa järjestyksessä. Timo Jokelan mukaan asiantuntijan on oltava mukana projektin alusta loppuun asti. Amatööritöinä märkätiloja ei voi eikä saakaan rakentaa.

Ensimmäiseksi pitää selvittää

kotikunnan rakennusvalvonnasta, tarvitaanko rakentamislupa, vai riittääkö, että tehdään oma ilmoitus. Jos on tarkoitus rakentaa lisäsiipi, täytyy varmistua, että tontilla riittää rakennusoikeutta. Tyypillisesti korjaus- ja muutostyöltä vaaditaan rakennuslupa, jos työ voi vaikuttaa rakennuksen käyttäjien turvallisuuteen tai terveydellisiin oloihin. Märkätilan laajentamiseen kuivaan tilaan tarvitaan aina rakentamislupa, samoin silloin, jos huomattava osa kiinteistön vesi- tai viemärijohtoista tai molemmista uusitaan. Lupa täytyy olla myös, jos olemassa olevaan märkätilaan tehdään suurehkoja muutoksia, tai jos niitä tehdään yhtä aikaa useamman asunnon märkätiloihin. Jos uusitaan vain pohjakerroksen näkyvillä olevia putkia, luvan tarvetta voidaan harkita tapauskohtaisesti.

Ammattilaisen tekemällä kartoituksella alkuun

Varsinainen suunnittelu alkaa asiantuntevan ammattilaisen tekemällä kartoituksella. Samalla muodostuu käsitys siitä, mitä kaikki tulee maksamaan, mikä taas helpottaa kustannusarvion laatimista. Ammattilainen tarvitaan myös tekemään varsinaiset suunnitelmat, joiden valmistuttua voi hakea rakentamislupaa. Työtä ei saa aloittaa, ennen kuin lupa on myönnetty.

Kun kaikki luvat ja suunnitelmat ovat kunnossa, on aika etsiä, kilpailuttaa ja valita urakoitsija tai urakoitsijat. Timo Jokela suosittelee vahvasti käyttämään yhtä urakoitsijaa, joka hoitaa projektin kokonaisvastuullisesti: rakennus-, LVI-, sähkö- ja pinnoitustyöt.

– On paljon helpompaa hoitaa kaikki työt saman pääurakoitsijan alaisuudessa, kuin pilkkoa homma erillisille tekijöille, joiden kanssa pitäisi itse sopia ja neuvotella kaikki työvaiheet. Ja kun käyttää yhtä urakoitsijaa, on myös ainoastaan yksi suunta, johon osoitellaan, jos tulee ongelmia, hän muistuttaa.

Lisäksi tarvitaan rakennuttajan

oma ulkopuolinen, palkattu valvoja, joka seuraa ja valvoo urakoitsijan toimintaa.

Eristykset erityistarkkailussa

Kun märkätiloja ollaan rakentamassa tavalliseen huoneeseen, päähuomio pitää alusta asti kiinnittää erilaisiin eristuksiin. Kosteuden joutuminen talon rakenteisiin täytyy estää, joten vesieristys ja rakenteiden höyrynsulku on suunniteltava tarkoin. Kylpyhuoneen lattiaan valetaan yleensä laatta, jonka sisällä kulkee joko sähköinen tai vesikiertoinen lattialämmitys. Laatta itsessään sekä lattiaa kuivana pitävä lämpö torjuvat tehokkaasti kosteutta.

Kosteissa tiloissa on suositeltavaa olla koneellinen ilmanvaihto, mutta jos sellaista ei ole, tarvitaan jatkuvasti päällä oleva poistopuhallin sekä korvausilmaventtiili.

– Pelkkä putki katolle, siis vanha painovoimainen ilmanvaihto, ei riitä, Timo Jokela muistuttaa.

Keskeinen kysymys on tietenkin, missä putket kulkevat, ja miten niihin liitetään uusi kohde. Yllättävää kyllä uusia märkätiloja voi rakentaa vaikka vanhan viemärilinan alapuolelle kellariin.

– Silppurilla varustetun wc-pumppaamon, joka nostaa jäteveden ylöspäin, voi asentaa tavalliseen omakotitaloon, ja se on aivan toimiva juttu, Timo Jokela vakuuttaa.

Viemärilinan tuuletus kulkee aina katolle, joten siihen voi liittää yläkerrassakin sijaitsevan kylpyhuoneen. Vanhassa talossa pitäisi välttää pitkiä putkien vetoja vuotovaaran takia. Jokelan mukaan vesijohtoja voi vetää lämpimissä tiloissa minne vain, paitsi ulkoseinien rakenteisiin. Putket pitäisi jättää pääsääntöisesti näkyviin tai kevyiden rakenteiden, kuten koteloiden ja alas laskettujen kattojen suojaan, kuitenkin niin että mahdollinen vuoto tulee heti näkyviin. ■

**PAIKALLINEN
PUTKILIIKE.FI**

**PUTKITYÖT
MESTARIEN OTTEIN**

HENRI **JOEL**
050 534 5212 **050 534 5155**

www.paikallinenputkiliike.fi henri.koskinen@paikallinenputkiliike.fi

Teksti: Ulla Sirén

Siisteys myy, mutta sijainti ratkaisee

Koti pitäisi saada myytyä. Miten siitä saisi mahdollisimman korkean hinnan, ja millä houkuttelisi ostajaehdokkaat kiinnostumaan siitä? Jokaisen asuntonsa myymistä suunnittelevan mielessä pyörivät kysymykset ovat näinä päivinä hankalampia kuin pitkään aikaan. Alueet ovat eriarvoisia, ja tulevaisuus vaikuttaa epävarmalta. Muutamat perusasiat pitävät silti aina pintansa.

Olisi yksinkertaista kertoa, kuinka monta tuhatta tai kymmentätuhatta euroa kannattaa varata remontiin, jotta saa asuntonsa arvon nousemaan summalla X. Sellaisia laskelmia löytyykin nettiä selaamalla, mutta nykypäivänä tarkkojen lukujen esittäminen on vastuutonta toimintaa, sanoo toimitusjohtaja **Maria-Elena Ehrnrooth** Suomen Kiinteistönvälittäjät ry:stä. Asuntomarkkina on epävakaa ja hinnat liian riippuvaisia sijainnista, jotta summien välille voisi piirtää yhtäläisyysmerkkejä. Parhaan ohjeen osaa usein antaa oman alueen kokenut kiinteistönvälittäjä, joka tuntee kyseisen mikromarkkinan erityispiirteet.

Ehrnroothin mukaan pelkästään Helsingin sisällä on kymmeniä mikromarkkinoita, joissa asuntojen hinnat määräytyvät pitkälti alueen ja sijainnin mukaan. Kun verrataan koko Suomen erilaisia alueita keskenään, periaatteessa samankaltaisia

asuntoja myydään kymmenien tuhansien eurojen hinnanerolla.

Ehrnrooth huomauttaa, että jos myytävä kohde on esimerkiksi remontoimaton tasakattoinen syrjäseudun omakotitalo, sille ei välttämättä löydy ostajaa millään hinnalla. Hän toteaaakin, että asunnon arvonnousun automatiikkaan on uskotu liikaa. Se on harhauttanut ihmisiä luottamaan turvaan, joka voi romahdtaa alta, kun yhteiskunta muuttuu.

Selkeys houkuttelee

Yleisesti ohjeistetaan siistimään asunto pintaremonteilla ennen myymistä. Keittiön kaapinovien tai ainakin vetimien vaihtaminen, kuluneiden pintojen maalaus, lattianpäällysteiden korjaaminen ja kolhiintuneiden hanojen ja kaakeleiden vaihto lisäävät kohteen houkuttelevuutta, mutta jos ei ole halua tai varaa ryhtyä niihin, kaikkein tärkeintä on tehdä

Kaikki uudet kiintokalusteet sekä kalusteisiin tehtävät muutokset mittatilaustyönä

Kaluste Honkanen

www.kalustehonkanen.fi | puh. 045 111 9492
jani.honkanen@kalustehonkanen.fi

asunnosta siisti ja selkeä.

Maria-Elena Ehrnroothin mukaan terveen talon paras kunnostus myyntiesittelyä varten on kunnollinen siivous. Aluksi korjataan piiloon kaikki ylimääräinen tavara, sillä väljyys ja tilan tuntu ovat kunnan myyntivaltteja.

Yleensä ohjeistetaan järjestämään huoneet järjestää siten, että niissä on vain muutama siisti huonekalu ja sisustusesine. Johtaja-tuksena on, että tila ja valo pääsevät oikeuksiinsa riippumatta asunnon koosta. Puhtauden tuntu ja raikas ilma tekevät paikasta kuin paikasta miellyttävän, joten kulu-neet kaapinovat ja kaakelit kannattaa ainakin pestä. Vastaavasti pihasta pitäisi kerätä ylimääräiset rojut pois, siistiä nurmikko ja pensasaidat ja selkeyttää näkymä. Ostajaa kiinnostaa sekä sisällä että ulkona tila: miten juuri minä voisin hyödyntää tätä paikkaa?

Sen sijaan uuden rakentaminen ja kalliit sisäremontit eivät aina vaikuta myyntihintaan niin paljon kuin luulisi.

– Täydellisen remontin tekeminen voi olla turhaa, koska uusi omistaja haluaa usein valita itse tapetit ja keittiön ja kylpyhuoneen tyylin. Silloin kallis työ menee hukkaan, Ehrnrooth muistuttaa.

Peruskunto ratkaisee

Maria-Elena Ehrnrooth muistuttaa, että ostajan yksilölliset tarpeet ja mieltymykset lopulta ratkaisevat kaupan. Myyjän ei tarvitse miettiä asioita ostajan puolesta, sillä jokin yksityiskohta, johon omistaja ei osaa itse kiinnittää huomiota, saattaa olla toiselle ratkaiseva tekijä.

Omakotitalon ostajaa kiinnostaa eniten se, että talo on ehjä ja terve. Katon kunto ja toimiva salaojitus, toimiva lämmitys- ja ilmanvaihtojärjestelmä ansaitsevat huomiota, jos haluaa asunnosta hyvän hinnan. Huoltokirja, jossa on perusteelliset tiedot talon aikaisemmista remonteista, on erityisen hyödyllinen, samoin tietysti tuore asiantuntijan tekemä kuntotarkastus.

Asunto-osakkeen myyntiin vaikuttaa asunnon kunnan ja sijainnin lisäksi taloyhtiö. Oman asunnon tulevaan myyntiin kannattaisi siis varautua pyrkimällä vaikuttamaan positiivisesti yhtiön asioihin mieluiten siitä asti, kun tulee osakkaaksi. Koko yhtiön yhteisiä asioita ei voi remontoida kuntoon parissa kuukaudessa.

Ehrnrooth muistuttaa, että huonosti hoidettu taloyhtiö, jolla on rasisiteena paljon korjausvelkaa ja rästiin jääneistä remonteista, karkottaa ostajaehdokkaat tehokkaammin, kun nuhruiset tapetit.

– Ostajat ovat tarkkoja, joten ei auta, vaikka asunto itsessään olisi kunnostettu viimeisimpien trendien mukaan, jos on vaara, että yhtiön kautta päälle kaatuu isoja ongelmia ja kustannuksia, hän sanoo.

Rehellisyys kannattaa

Jos tapetti repsottaa saumoista tai lattian laminaatit irtoilevat reunoistaan, ne voivat herättää ostajaehdokkaissa epäilyksen kosteusvaurioista. Tapetoiminen, lat-tiapinnan korjaaminen ja vastaava siistimisremontti kannattaa siinä tapauksessa, että pintamateriaalien irtoilu ja kupruilu ei johdu kosteudesta. Silloin ei pääse syntymään väärää mielikuvaa asunnon kunnosta. Jos talossa sen sijaan on tai on ollut kosteusongelma, sitä ei pitäisi yrittää kätkeä ehostamalla, vaan selittää ostamista harkitseville mahdollisimman tarkasti, mistä epäilyttävät jäljet ovat tulleet.

– Rehellisyys on ehdottoman tärkeää asuntoa myydessä. Ongelmat paljastuvat ennemmin tai myöhemmin, ja jälkeensä niistä seuraa myyjälle paljon suurempia ikä-vyyksiä, kuin vastaantulo hinnassa, Maria-Elena Ehrnrooth muistuttaa.

Rehellisyys kannattaa siis talon myyjän mielenrauhankin kannalta. Sama pätee myös asunto-osaketta myydessä, vaikka myyjä ei pystykään pimentämään taloyhtiön tietoja. Valveutunut ostaja tietää oikeutensa ja osaa hankkia ne ajoissa itse, mutta jos myy asuntoaan ilman välittäjää, on hyvä kertoa heti alussa taloyhtiön ongelmista, mikäli sellaisia on käsillä.

Uudet sähköt vai pienempi hinta

Vanhentunut sähköjärjestelmä vaikuttaa väistämättä omakotitalon hintaan, joten sähköjen päivittäminen nyky-yhteiskunnan vaatimuksia vastaavaksi on ilman muuta hyvä asia. On tärkeää, että esimerkiksi pistorasioita riittää kaikkiin nykyisiin tarpeisiin, ja että ne ovat riittävän laadukkaita ja turvallisia. Myös valmiiksi asennettu ilmalämpöpumppu ja vanhan öljykattilan korvaava vesi-ilmalämpöpumppu nostavat kiinteistön arvoa. Hyvin vanha ja huoltamaton sähköjärjestelmä on riski myös paloturvallisuuden kannalta, mikä vaikuttaa epäilemättä ostajaehdokkaiden kiinnostukseen.

Mutta sähköremontti on suuri-työinen ja kallis toteuttaa, joten sen hyötyjä kannattaa miettiä perusteellisesti. Sähköremontti vaatii paljon pintojen ja syvemmälläkin olevien rakenteiden avaamista, joten se tehdään usein muiden laajojen korjaustöiden yhteydessä eikä erillisenä.

– Usein myyjän kannattaa en-nemmin tinkiä hinnasta sähköremontin verran, kuin ryhtyä toteuttamaan sitä itse, Ehrnrooth sanoo.

Poikkeuksena on halvalla hinnalla ostettu talo, joka on hankittu nimenomaan remontoimista ja jälleenmyyntiä varten. Silloin on ilman muuta tarpeen uusia sähkö- ja LVI-järjestelmät uudisrakennuksen tasoa vastaaviksi ja antaa sen näkyä hinnassa. ■

Parempaa paikallista palvelua:

- AURINKOSÄHKÖT
- SÄHKÖTYÖT
- AUTOLATAUKSET
- LÄMPÖPUMPUT

Palveluksessanne

Myynti, asennus, huolto, korjaukset!

TEUVON VALO OY

puh. 0400 760 395

teuvonvalo@elfin.fi

REMONTTITYÖT

- sisämaalaukset ja tapetoinnit
- kaakeloinnit
- parketin hionnat ja lakkaukset
- kalusteasennukset
- pienimuotoiset timpurin työt

Juha 040 556 8450, juha-petri.muje@telemail.fi

Pekka 0400 679 722, velipekka.muje@telemail.fi

Maalaus- ja Remonttipalvelu Muje Oy

Nykyaikaiset, laadukkaat ja huippulämpimät Karelia-Ikkunat. Omasta maakunnasta.

Pyydä kustannusarvio!

Yhteydenotot:

timo.nuutinen@kareliaikkuna.fi

Puhelin 050 597 8232

KARELIA-IKKUNA OY

www.kareliaikkuna.fi

Facebook/kareliaikkuna

Teksti: Ulla Sirén

Katon vaihto sujuu pakkasellakin

Kaikki talon korjaustyöt eivät onnistu Suomen kylmän ja vähävaloisen talven aikana, ja siksi ulkoremonttien sesonkia eletään keväästä alkusyksyyn. Katon korjaus on niitä töitä, jotka voi pääsääntöisesti hoitaa talvellakin, vaikka joskus kuulee väitettävän toisin. Ulkokaton korjaaminen tai vaihtaminen sesongin ulkopuolella kannattaa varsinkin silloin, jos haluaa saada nopeasti valmista, sillä talvella jonot urakoitsijoille ovat lyhyimmillään.

Yleensä ajatellaan, että kaikki ulkona tehtävät remontit ovat kausiluonteisia ja sopivat vain lämpimiin vuodenaikoihin. Kattamisen osalta se pitää paikkansa osittain, sillä esimerkiksi kaikkia bitumihuopakattoja ja huoltomaalauksia ei voi tehdä talvikaan. Sen sijaan tiili- ja peltikattoja voi vaihtaa yhtä hyvin talvella kuin kesälläkin, kertoo katto-asiantuntija **Teemu Talvia**. Hän muistuttaa, että talvella uuden katon voi saada jopa edullisemmin kuin kesällä, ja useimmat omakotiasujia vaivaavat pelot ja ennakkoluulot talviremontointia kohtaan ovat liioiteltuja. Niitä on Talvian mukaan turha vatvoa liikaa

omassa mielessään; parempi ratkaisu on neuvotella urakoitsijan kanssa.

– Urakoitsijan pitää tietää, mitä on mihinkin vuodenaikaan mahdollista ja turvallista tehdä. Ammattilaiset kyllä osaavat varautua erilaisiin olosuhteisiin ja niiden aiheuttamiin mahdollisiin riskeihin, Talvia selittää.

Lumen saa pois katolta

Katon korjaustarve arvioidaan kuntokartoituksessa, jossa olennaista on, että katon kaikki osat ovat näkyvissä. Jo siinä kohdassa herää epäily, sillä hangen peitossa olevaa kattoa luulisi olevan vaikea tutkia.

– Niinhän se on, mutta ammattilaiset saavat kyllä lumen pois katolta niin tarkoin, ettei se estä tutkimusta, Teemu Talvia selittää.

Kuntokartoituksessa katto tutkitaan ja arvioidaan myös yläpohjasta, ei pelkästään ulkoa vesikaton puolelta, joten se osa työstä sujuu samaan tapaan kaikkina vuodenaikoina.

Jos talvi on luminen ja sovittuna remonttiaikana sataa paljon lunta, sen luominen katolta kuuluu urakkaan, ja se hoidetaan firman puolesta. Talon omistajan ei siis tarvitse huolehtia lumitöistä, eikä ole suotavaakaan mennä työmaalle huhimaan lapion kanssa.

– Lumenpudotus remontin aikana kuuluu ammattilaisille, joilla on riittävä taito ja tarvittavat turvavälineet, jotta he voivat työskennellä turvallisesti liukkaalla lumisella katolla. Ulkopuolisille siellä sen sijaan voisi olla vaarallista liikkua, Talvia muistuttaa.

Urakoitsija hoitaa lumityöt myös siltä alueelta pihaa, jota käytetään remontissa tarvittavalle kalustolle ja tavarakuormille. Tarkoitukseen varattu osa pihaa on työmaa-alueita, eikä sinne ole syytä mennä eikä päästää myöskään lapsia tai lemmikkieläimiä. Muuta osaa tontista voi yleensä käyttää, kuten tavallisesti.

Anna Lisa / Pixabay

Kattoremontti aloitetaan kuntokartoituksella, joka tehdään myös sisäpuolelta.

Pakkanen pysyy pihalla

Kattoremontti ei jäähdytä eikä jäädytä taloa, vaikka se mahdollisuus tulee helposti mieleen. Teemu Talvia muistuttaa, että katon korjauksessa ja vaihdossa käsitellään vesikattoa, joka ei ole koskaan lämmöneriste. Kaikkia katon kerroksia ei muutenkaan poisteta kerralla, joten taivasalle joutumisesta ei ole pelkoa. Aluskate tehdään suojausten turvin ensin ja vesikatto sen päälle.

– Eristekerros säilytetään talviremontissa sellaisenaan. Eristettä voidaan kyllä lisätä siihen, mutta sitä ei koskaan poisteta eikä vaihdeta kylmänä aikana, Talvia selittää.

Vesikaton hetkellinen purkaminen ei siis kylmennä taloa, eikä sen vuoksi tarvitse miettiä muuttoa väliaikaisesti muualle. Talvia huomauttaa, että olosuhteet talossa muuttuvat jonkin verran muun muassa korjaustöistä aiheutuvan melun takia, mutta poikkeusaika jää yleensä lyhyeksi, sillä kattoremontit eivät tavallisesti kestä kovin monta päivää. Kesto riippuu tietenkin tapauksesta ja myös säästä, sillä jos kesken sovitun remontin iskee ankara pakkaskausi, työt viivästyvät väkisin. Työskentely katolla yli 20 asteen pakkasessa tai kovassa pakkasviimassa on jo vaarallista rakentajille.

Sään aiheuttamat ongelmat ovat joka tapauksessa riskinä kattoremontissa, tehtiin se milloin tahansa.

– Samanlainen säätilan aiheuttama viivytys voi tulla kesälläkin, jos sattuu tulemaan pitkä sateinen ja tuulinen kausi, Talvia muistuttaa.

Vettä voi toki sataa myös talvella, mutta asiantuntijat osaavat huolehtia siitä, että vesikaton alla olevat rakenteet eivät pääse kastumaan. Katon päälle pitää tehdä huolellinen suojaus, eikä sateella tehdä sellaisia töitä, joiden aikana kosteutta voi päästää rakenteisiin. Pakkasella ilma on kuivaa, joten silloin materiaalit ovat silloin hyvin turvassa kastumiselta. Pakkanen pitää myös omatoimisesti huolta, että katon rakenteet pysyvät kuivina remontin ajan, eikä ole pelkoa, että kosteutta jäisi jonnekin katon kerrosten väliin.

Teemu Talvia huomauttaa, että suojaukset pitää joka tapauksessa tehdä kaikissa olosuhteissa yhtä pitkäksi, eivätkä säät ja vuodenajat saa vaikuttaa siihen mitenkään.

Talvi suojaa pihaa

Talvella tehtävän kattoremontin parhaita puolia on, että piha nurmikoituneen ja istutuksineen on silloin hyvin suojattuna lumen ja roudan alla. Raskaat koneet ja materiaalikuormat

TEETÄ KATTOREMONTTI ENNEN KOSTEUDEN PÄÄSYÄ RAKENTEISIIN

Soita Ilkalle ja pyydä ilmainen arviointi
p. 040 447 8762
ilkka.kaasinen@ikukatot.fi
www.ikukatot.fi

IKU KATOT OY
Yhteistyössä: **RUUKKI**

Conger Design / Pixabay

Katot ovat kovilla Suomen kylmissä olosuhteissa.

eivät tee jälkiä kovaksi jäätyneeseen pihaan eivätkä lumipeitossa talvilevossa olevat kasvit välitä, vaikka niiden yli kävellään, joten korjaajien ei tarvitse varoa liikkumistaan yhtä paljon kuin kesällä.

Piha-alueen käytöstä on hyvä keskustella jo urakkasopimusta laadittaessa, jotta kaikille osapuolille on alusta asti selvää, miten talon pihassa remontin aikana liikutaan, minne saa työntää lumen ja miten säilytetään remontissa tarvittavia koneita ja materiaaleja. Työmaalla urakoitsija vastaa työstä, työssä käytettävistä välineistä ja työturvallisuudesta.

– Tavallisesti materiaalikuormia tarvitsee pitää pihassa vain lyhyen ajan, joten niistä ei yleensä aiheudu suurta haittaa, ellei remontti jostain ennalta arvaamattomasta syystä viivästy. Jos piha on ahdas, säilyttäminen voi tuottaa asukkaille enemmän haittaa kuin väljässä tilassa, mutta ammattilaiset ovat tottuneet työskentelemään kaikenkokoisissa pihoissa. He tietävät, miten ahtaissa tiloissa toimitaan, Talvia selittää.

Urakoitsija vastaa työstä

Teemu Talvia arvioi, että kiireellisen katonkorjauksen voisi saada talviaikana jopa kuukauden kulut-

tua tilauksesta ja tavallisenkin remontin saman talven aikana, vaikka korjaustarve ei olisi aivan akuutti. Mahdollisuuksista kannattaa ainakin ottaa selvää, sillä kevättä kohti kysyntä joka tapauksessa kasvaa ja jono pitenee.

Jokainen kattoremontti on yksilöllinen, ja siihen liittyvät asiat pitää käydä huolellisesti läpi ennen urakkasopimuksen tekemistä. Kattoremonttiin pätee sama perusohje kuin minkä tahansa työn teettämiseen ulkopuolisella: urakoitsijan taustasta ja aikaisemmista töistä kannattaa ottaa selvää ja kilpailuttaa urakkatarjoukset ainakin muuttaman tekijän kesken. Urakkaa tilattaessa on syytä varmistua, että urakkasopimukseen on kirjattu kaikki tarpeellinen ennen sen hyväksymistä.

– Urakoitsija tulee aina paikan päälle, kartoittaa ja arvioi. Ennen kuin allekirjoitetaan sopimus, on tärkeää varmistua, että kumpikin osapuoli tietää, mitä ostetaan ja mitä myydään, Talvia muistuttaa.

Urakoitsijan vakavaraisuus on myös hänen mukaansa hyvä tarkistaa huolellisesti, niin että myöhemmin ei tule ongelmia mahdollisten takuukorvausten ynnä muiden urakoitsijan vastuulla olevien kustannusten kanssa. ■

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Ennakointi on kodin paras turva

Hyvä ennakointi auttaa omakotiasujaa selviytymään monista häiriötilanteista ja säästymään mahdollisesti suureltakin harmilta ja vaivalta. Kodin turvallisuutta ja varautumista kannattaakin edistää järjestelmällisesti – ja mieluiten koko perheen voimin.

Tulipalot, onnettomuudet, liikenne-veyhteyksien katkeaminen, pitkittyneet sähkökatkot, myrskyt tai tulvat... Erilaisia häiriö- ja vaaratilanteita voi sattua melkoinen kirjo, ja myös yksittäisillä kotitalouksilla on merkittävä rooli niihin varautumisessa.

Vanhempi asiantuntija **Ilpo Leino** Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEKistä kehottaa omakotiasujia miettimään jo etukäteen mahdollisia vaara- ja häiriötilanteita – ja ennakoidaan niitä. Hyvällä varautumisella moni uhka on jo osin poistettu, ja mikäli jotain sattuisikin, oikeaan toi-

mintaan on aina sitä paremmat edellytykset. Omakotiasujan olisi myös hyvä miettiä, millaisia tilanteita asumisessa voi tulla vastaan, missä niistä voi pärjätä itse ja missä tarvitaan apua – ja ennen kaikkea jos apua tarvitaan, mistä sitä olisi saatavilla?

Kodin palotarkastuslista auttaa alkuun

Esimerkiksi nuohous on lakisääteistä ja tärkeä osa omakotitalon paloturvallisuudesta huolehtimista. Moni muu asia voi kuitenkin jäädä unoh-

duksiin ja tekemättä, jos niihin ei tartuta järjestelmällisesti.

Leino vinkkaa ensinnäkin tutustumaan SPEKin nettisivuilta löytyvään Omatoiminen palotarkastus -listaan. Listassa kartoitetaan koko talo ulla-kosta kellariin saakka, niin keittiötä, makuuhuoneita, sauna, pesutiloja kuin porraskäytäviäkin myöten.

– Eihän koko listaa tarvitse kerralla käydä läpi, vaan lähtee tekemään sitä vähitellen, yksi asia kerrallaan.

Koska keittiö on kodin sydän, paloturvallisuuden läpikäynti on Leinon mukaan luontevaa aloittaa siel-

tä. Hän kehottaa kiinnittämään huomiota etenkin lieden ympäristöön.

– Joku vakuutusyhtiön edustaja on sanonut kerran hyvin, että keittiö on kotona ainoa huone, jossa on laite, jonka pitää olla välillä todella polttavan kuuma.

Sen mukaisesti ruuanlaittoon tulisi keskittyä rauhassa, ja varmistaa, että puitteet siihen ovat turvalliset. Kokkaamisen lopuksi lieden päälle tai ympärillekään ei saisi jäädä ylimääräistä palavaa materiaalia, joka voisi kaatua lieden päälle ja aiheuttaa vaaran, jos joku ohikulkiessaan on-

Natalia Marcelewicz/ Unsplash

nistuu napsauttamaan lieden vahingossa päälle.

Alkusammutustaidot voivat säästää harmilta

– Jos kotoa löytyy alkusammutuskalusto, parhaimmillaan tilanteen voi hoitaa niin, että varoitin hälyttää ja palon alku sammutetaan alkusammutuskalustolla, Leino kertoo.

Yksinkertaisimmillaan alkusammutusväline voi olla kuiva kattilankansi, joka sopii tiiviisti pataan ja kattilaan rasvapalon yllättäessä. Jos se ei tehoa, talossa olisi hyvä olla saatavilla sammutuspeite tai jopa käsisammutin.

Kynnys alkusammutuskaluston hankkimiseen madaltui hiukan vuoden 2025 alussa, jolloin voimaan tullut lakimuutos salli myös muunväristen kuin punaisten sammuttimien myymisen kotitalouskäyttöön.

– Siinä mentiin samaan suuntaan kuin sammutuspeiteissä, joissa on tarjolla montaa kuosia. Saadaan se omaan silmään ja makumaailmaan sopiva.

Yksittäisen henkilön on Leinon mukaan kuitenkin harmillisen vaikeaa päästä harjoittelemaan alkusammutusta käytännössä. Hän vinkkaa, että esimerkiksi paikalliset omakotiyhdistykset voisivat tilata jäsenilleen alkusammutuskoulutusta, jolloin hintakin voi olla kohtuullinen. Asiaan kannattaa perehtyä edes netistä löytyvän videomateriaalin avulla.

– Mitä tutumpaa se on edes ajatus- tasolla, sitä helpommin se sitten onnistuu.

Palovaroittimet ja poistumisreitit asukkaiden turvana

Kodin henkilöturvallisuuden osalta ehdoton asia Leinon mukaan on saada asukkaat turvaan esimerkiksi tulipalon syttyessä. Tässä olennaista ovat palovaroittimet – eli siis se, että niitä on riittävästi ja että ne ovat myös toimintakunnossa.

– Säännöksissä on sanottu, että varoittimia pitäisi olla 1 per alkava 60

neliometriä. Siitä on nyt tullut jotenkin määrittävä tekijä, vaikka laki, joka on sen asetuksen yläpuolella, sanoo että varoittimia pitää olla riittävästi. Siinä ei puhuta neliömääristä mitään, Leino korostaa.

Koska ihminen on nukkuessaan kaikkein haavoittuvimman, hän toteaa palovaroittimia olevan riittävä määrä vasta sitten, kun kaikki nukkuja eli makuuhuoneet sekä ulos turvaan johtavat reitit on suojattu varoittimilla.

– Mitä tämä itse kunkin omakotitalossa sitten tarkoittaa; onko yläaulaa, ala-aulaa, eteistilaa?

Varsinkin kaksikerroksisten pientalojen osalta poistumisreitit ja niiden toimivuus on myös hyvä varmistaa. SPEK on lanseerannut erillisen Perheen pelastautumissuunnitelman, jossa ohjataan käymään läpi kodin poistumisreitit ja harjoittelemaan poistumista. Lasten varttuessa Leinon mukaan on hyvä kartoittaa, ketkä perheestä pääsevät mitenkin nopeasti ulos talosta hätätilanteessa, ja olisiko tämä hyvä ottaa huomioon asuminen järjestelyissä.

– Nuoriso voisi asua yläkerrassa, kun he pääsevät reippaasti alas ja ulos sieltä.

Viisi perustarvetta varautumisen runkona

Paloturvallisuuden lisäksi kotitalouksilla on tärkeä rooli erilaisiin kriisi- ja häiriötilanteisiin varautumisessa. SPEKin varautumispäällikkö **Markus Latva-aho** neuvoa miettimään kodin varautumista muutaman perustarpeen kautta.

– Eivät ne itse asiassa kauhean monimutkaisia asioita ole. On vetä muutama litra valmiina ja valmis puhdas astia, jolla pystyy hakemaan vettä vedenjakelupisteestä, hän kertoo.

– Ihminen tarvitsee aina vettä, lämpöä ja ruokaa, ja sitten tulevat hygieniasiat, että vatsataudit ja muut tartuntataudit eivät ala leviä.

Viidentenä hän mainitsee yhteydet, olivatpa kyseessä sitten puhelinyhteydet esimerkiksi hätäkeskukseen soittamista varten tai tietoliiken-

neyhteydet, joiden avulla voidaan saada tietoa tilanteesta ja vastaanottaa viranomais- ja häiriötiedotteita.

Esimerkiksi patteriradio sisältyy kotivara-listauksiin, mutta löytyy Latva-ahon mukaan loppujen lopuksi melko harvasta kodista. Hän kuvailee sen olevan ”varajärjestelmien varajärjestelmä”, joka liittyy pääasiassa sodan ajan ukiin ja poikkeusoloihin. Useimmissa häiriötilanteissa ensisijaisia tiedotusvälineitä ovatkin sen sijaan matkapuhelin, televisio, kunnan verkkosivut, paikallisuutiset tai 112 Suomi -sovellus.

Sähkökatko voi katkaista vedensaannin ja lämmityksen

Etenkin puhtaan veden saanti on häiriötilanteissa kriittinen asia. Aiheesta tehdyistä kyselyistä on kuitenkin käynyt ilmi, että vesivarauminen on Suomessa huonolla tolalla. Latva-aho pohtii suomalaisten tottuneen hyvään vesihuoltojärjestelmään, jonka lisäksi monella on haja-asutusalueella esimerkiksi oma porakaivo.

– Jos tulee sähkökatkos ja porakaivo ei toimi, tai jos kunnalliseen vedenjakeluun tulee häiriötä, veden saanti kuitenkin häiriintyy helposti.

Sähkökatkos voi rampauttaa myös omakotitalon lämmityksen, vaikka käytössä olisi öljylämmitys: jos järjestelmän kiertovesipumppu lamaan tuu, talo alkaa viiletä nopeasti. Takka olisi Latva-ahon mukaan hyvä varajärjestelmä ja löytyy useimmista omakotitaloista, mutta on toinen kysymys, onko sitä varten varattu polttopuuta?

– Moni on ollut sitä mieltä, että se on niin kallis järjestelmä, että ei ole joko ostanut takkapuuta tai rakentanut takkaa olenkaan.

Hän kehottaa omakotiasujaa miettimään, miten talon – tai ainakin yhden huoneen – saisi pidettyä häiriötilanteissa lämpimänä. Tarvitaanko tilanteessa lisälämmitystä, esimerkiksi kaasulämmittintä tai muuta varalla olevaa järjestelmää?

– Ja pystyykö takalla tekemään ruokaa? Tai onko pihalla kaasugrilli, jolla voi tehdä ruokaa?

SÄÄNNÖLLINEN NUOHOUS

varmistaa kiinteistösi paloturvallisuuden, energian tehokkaan ja taloudellisen käytön, sekä suojelee ympäristöä ja ihmisten terveyttä ja hyvinvointia.

Itä-Suomen Nuohouspalvelun luotettavat ammattilaiset tarjoavat lakisääteiset tulisijojen ja savuhormien nuohoukset.

JOENSUU, KONTIOLAHTI JA LIPERI

Itä-Suomen Nuohouspalvelu Oy**Tilaa nuohous p. 040 540 3062**

info@itasuomennuohouspalvelu.fi

www.itasuomennuohouspalvelu.fi

Hädän hetkellä naapuriapu on arvossaan

Latva-Aho toteaa säiden ääri-ilmiöiden yleistyneen viimeisten viiden vuoden aikana.

– Ennen oli syysmyrskyjä, mutta nyt myrskyjä tulee siihen aikaan, kun puissa on vielä lehdet. Siinä on riski, että puita alkaa kaatua ajoväylille, ja kaupungissakin sähkölinjojen päälle. Alueella jäädään vähän eristykseen, ja veden ja sähkön jakeluun tulee häiriöitä.

Hän lisää myös tulvien määrä samalla kasvaneen.

– Kaupunkitulvia on paljon ja voimakkaita sateita, joissa hulevesiverkoston kapasiteetti ei riitä. Vettä tulee kaduille ja kellareihin ja aiheuttaa teiden sortumia ja vesi- ja sähköongelmia.

Latva-Aho arvioikin häiriötilanteiden olevan siis vain lisääntymään päin. Sitä varten kotivaran tulisi olla kunnossa. Omakotiasujan olisi myös hyvä tarkistaa, onko omassa pihapiirissä esimerkiksi huonokuntoisia puita, jotka voisivat aiheuttaa haittaa kaatuessaan, ja miettiä pitäisikö ne kaataa jo ennakoon.

Kodeissa ei tarvitse kuitenkaan varautua erikseen sotaan tai syysmyrskyyn, korostaa Latva-aho. Molemissa tilanteissa tarvitaan perimmiltään samanlaista varautumista. Olen- naista onkin laittaa kotivara kuntoon ja miettiä valmiiksi, mitä taitoja noissa tilanteissa tarvitaan – ja käydä niitä myös yhdessä läpi perheen kesken.

Hän painottaa myös vanhan kunnan naapuriavun merkitystä. Jotta apua olisi tarvittaessa helpompi tarjota ja vastaanottaa puolin ja toisin, omakotiasujien olisi hyvä ottaa tavaksi edes tervehtiä naapureitaan aidan yli.

– Ja jos naapurustossa on iäkkäämpää väkeä, niin talvella vaikka vähän auttelisi heitä.

Lisätietoja kotitalouksien varautumisesta löytyy Suomen kansalliselta varautumissivustolta osoitteesta www.72tuntia.fi ja tulipalojen ehkäisemisestä SPEKin verkkosivuilla www.spek.fi/esta-tulipalo. ■

Teksti: Ulla Sirén

Hus turha roju, tervetuloa levollisuus

Ylimääräisen tavarankasaaminen kotiin kuormittaa mieltä ja haittaa kodin toimivuutta. Millekään uudelle ei tunnu löytyvän tilaa, siivoaminen ärsyttää ja ympäristö näyttää rauhattomalta. Silloin auttaa yksi päätös: nyt karsitaan pois kaikki turha!

Tavarankarsiminen kodista alkaa olla ajankohtaista viimeistään silloin, kun kaapit tuntuvat ahtailta ja epäsiisteiltä, vaikka ne olisivat järjestyksessä. Yhä enemmän tavaraa jää väliaikaisesti näkyville koreihin, laatikoihin tai kasoihin. Ja väliaikainen on toisinaan niin pitkä aika, että siitä tulee pysyvä asiantila.

Johtava asiantuntija **Niina Silander** Marttaliitosta muistuttaa, että tilan vapautuminen voi selvittää myös mielen kaaosta. Siisti ja selkeä koti on rauhoittava: se luo mielikuvan hallittavuudesta ja helppohoitoisuudesta.

Tavarakasoja selvittäessään saat-
taa sitä paitsi tehdä löytöjä jo unohtuneiden tavaroiden joukosta, ja innostua niiden kautta jostakin uudesta asiasta – tai vanhasta, joka on jos-

takin syystä joutunut elämässä taka-alalle.

Tavara tapaa kasaantumaa

Tavaraa kertyy kodin nurkkiin monenlaisista syistä. Joskus turhiksi tulleita tavaroita, kuten lasten pieneksi jääneitä vaatteita, ei vain jaksa tai ehdi alkaa selvittää. On helpompi syystä ne varastoon odottamaan otollisempaa hetkeä.

Yleinen syy panna käytöstä poistettua tavaraa talteen on oletus, että sitä voi vielä joskus tarvita. Tavarankarsimiseen sisältyykin aina riski, että hävitetään jotakin, jota myöhemmin kaivataan, mutta loppujen lopuksi harva käyttöesine on kokonaan korvaamaton.

Niina Silander kannustaa ajatustestiin, milloin viimeksi on todella tarvinnut esimerkiksi hylättyjä urheiluvälineitä tai vanhoja vaatteita. Jos jokin tavara on ollut monta vuotta kokonaan poissa käytöstä, sitä tuskin tarvitaan jatkossakaan.

Myös uudet elämäntilanteet vaikuttavat kodin esineiden määrään. Kun kaksi ihmistä muuttaa yhteen, kummallakin on mukanaan aikaisemmin hankitut tavaransa. Uudessa kodissa ei välttämättä ole tarvetta kahdelle leivänpaahtimelle, kahvinkeitinille tai imurille, mutta toisen voi viedä varastoon ja ottaa esille sitten, kun ensin käytössä ollut tulee tiensä päähän. Samalla logiikalla tulee kuitenkin laitettua talteen kaikkea sellaista, jolle ei koskaan löydy

käyttöä taloudessa.

Ylimääräistä tavaraa voi lisäksi kulkeutua kotiin, vaikka sitä ei varsinaisesti hankkisi itse. Yksi tavallinen tapa on kuolinpesien selvitys, jonka seurauksena täytyy ottaa vastaan omien vanhempien tai muiden läheisten henkilökohtaista omaisuutta. Myös perheen opiskelemaan lähtevä nuoriso saattaa jättää säilytettäväksi kaikenlaista, jota myöhemmin ehkä tarvitsee – tai sitten ei.

Kirppiskassi tunteiden tueksi

Tunnesyyt ovat vahva vaikutin säilöä erilaisia esineitä kotiin. Yhdelle muistot menneistä elämänvaiheista liittyvät tiettuihin esineisiin; jolle-

Freepik

kulle tutut tavarat ympärillä tuovat merkittävän turvallisuudentunteen. Jotkut pitävät tärkeänä, että suvun esineperintöä säilyy jälkipolville.

Sellaisista tavaroista luopuminen voi tuntua siltä, kuin hyvästelisi samalla muistonsakin.

– Niin ei tietenkään tarvitse eikä pidäkään tehdä. Käsitteenä turha tavara merkitsee eri ihmisille eri asiaa. Tavarankarsiminen ei ole samaa kuin pyrkiminen äärimmäiseen minimalismiin. Se tarkoittaa, itselle sopivan, hallittavissa olevan tavaramäärän tavoittelua, Niina Silander selittää.

Silanderilla on tarjota täsmäniksi, joka voi auttaa valinnan vaikeudessa: pakataan mahdollisesti pois lähtevät esineet puhtaina ja lajiteltuina erilliseen kassiin, joka pannaan sellaisenaan sivuun, mutta säilytetään edelleen kotona.

– Kirppiskassi on valmiina vietäväksi pois, mutta sieltä voi vielä hakea takaisin tavaroita, joita kaipaavat tai tarvitsee. Jos pakattu kassi on odotellut pitkään ilman, että kukaan on halunnut ottaa sieltä mitään, sen laittaminen eteenpäin helpottuu. Luopuminen on silloin tavallaan jo tehty, hän sanoo.

Yksi hylly kerrallaan

Jos koko koti tuntuu olevan täynnä tavaraa, ja selvittämättömiä koreja, kasseja ja muovipusseja lojuu joka kaapin alahyllyllä, kannattaa aloittaa siivous yhdestä rajatusta kohteesta, Niina Silander neuvoo.

– Koko urakka voi tuntua ajatuksenakin niin isolta, että siihen ei millään jaksa tarttua. Siksi on parasta olla miettimättä sitä kokonaisuutena, vaan pieninä osina, joita voi laittaa kuntoon yksi kerrallaan, hän ehdottaa.

Esimerkiksi voi aloittaa keittiön mukihyllystä tai eteisen lapas- ja villasukkakorista ja miettiä, mitkä tavaroista oikeasti ovat käytössä ja mitkä jäävät aina kaapin perälle. Poistamalla ylimääräiset joukosta saa tehtyä tilaa niille, joita oikeasti käytetään ja tarvitaan. Kun huomaa onnistuvansa yhdessä kohdassa, tavaroita karsivaa siivousta voi vähitellen laajentaa, kunnes koko koti on käyty läpi.

Projekti ei silti lopu vielä siihen. Poistettu tavara pitää lajitella ja hoitaa asianmukaisella tavalla eteenpäin. Tuttu perusohje on jakaa tavarat kolmeen ryhmään: hyväkuntoisiin ja arvokkaisiin, jotka voi muuttaa rahaksi, ehjiin ja siis-

Kiertämö

Kierrätysmyymälä

Jokikatu 8, Joensuu
Kauppatie 23, Eno

Ilmainen kuljetus- ja noutopalvelu
15 km säteellä

Lue lisää verkkosivuiltamme
www.joensuu.fi/kiertamo

teihin mutta rahallisesti vähäarvoisiin, jotka voi lahjoittaa pois, sekä rikkinäisiin ja muuten käyttökelvottomiin, joiden osoite on jätteenkierrätys.

– Jos ei ole aikaisemmin tottunut myymään omia tavaroitaan, kannattaa ensin tutustua netti- tai fyysisiin kirpputoreihin ja tutkia ja vertailla niiden hintatasoa, jotta oppii hinnoittelemaan tavarat sopivasti. Arvokkaiden esineiden hintaa, tai sellaisten, joiden arvosta on epävarma, on hyvä kysyä erikseen asiantuntijalta, vaikkapa panttilainaamosta tai antiikki-liikkeestä, Niina Silander neuvoo.

Jotkut kirpputorit ottavat tavaraa myyntiin myös sillä periaatteella, että ne hoitavat asiakkaan tuomien tavaroiden hinnoittelun ja myynnin, ottavat provision itselleen ja maksavat loput asiakkaalle.

Hyödytön muuttuu avuksi

Moni haluaisi mielellään ohjata itselleen tarpeettomat esineet hyväntekeväisyyteen. Siihen on monia erilaisia tapoja riippuen siitä, millaisesta tavarasta on kysymys.

Yksi osoite ovat tietysti hyväntekeväisyysjärjestöt. Muun muassa UFF, Fida, SPR:n Kontti ja Pelastusarmeija ottavat vastaan ehjiä ja siistejä huonekaluja, vaatteita ja kodin käyttöesineitä, samoin koriste-esineitä, ryijyjä, tauluja, valaisimia ja muuta kodinsisustukseen liittyvää. Myös kierrätyskeskuksiin voi viedä vastaavia tavaroita. Monilta järjestöiltä ja kierrätyskeskuksilta voi tilata hakijan, joka noutaa lahjoituksen kotoa asti.

– Hyväntekeväisyyteen voi lahjoittaa monenlaista tavaraa, kunhan muistaa pari tärkeää asiaa. Ensinnäkin kaikkien lahjoitustavaroiden täytyy olla käyttökuntoisia, ehjiä ja puhtaita. Rikkinäiset vaatteet tai vaikka lelusarjat tai palapelit, joista puuttuu osia, eivät ole kelvollisia lahjoitustavaroita vaan jätettä. Toiseksi pitää varmistua siitä, että lahjoitukselle on tarve. Kaikki mahdollinen ei ole tervetullutta joka paikkaan, joten kannattaa aloittaa kysymällä, Niina Silander muistuttaa.

Tavarat voi toki myös myydä itse ja lahjoittaa rahat haluamaansa koh-

teeseen.

Jotkut tarvikkeet, jotka eivät enää kelpaa kierrätykseen ihmisten hyväksi, voivat löytää paikkansa muualta. Kuluneet ja nuhruiset patjat, täkit, huovat, tyynyt, lakanat ja pyyhkeet voi lahjoittaa löytöeläinkoteihin, joissa niitä käytetään nukkuma- ja hoitoalustoina. Niidenkin tarvetta pitää tietenkin tiedustella ensin vastaanottajalta, ja ne on lahjoitettava puhtaina, kuten ihmistenkin käyttöön tulevat tavarat.

Nopea kierrätys säästää

Niina Silander muistuttaa, että tavaroiden kierrättämisen tavoitteena on ennen kaikkea niiden pitkä käyttöikä, joten parasta olisi saada ne eteenpäin nopeasti. Nurkkiin seisomaan jäänyt ja unohtunut tavara vanhenee. Muoti muuttuu, harrastusvälineet kehittyvät, vanha elektroniikka ei kykene yhteistyöhön uudempien laitteiden, tallenteiden ja liitännöiden kanssa. Sinänsä käyttökuntoiset esineet muuttuvat jätteeksi, koska aika ajaa niiden ohi.

Varastokomeron pimeydessä hyödyttömänä lojuva tavarakasa voisi sitä paitsi helpottaa jonkun elämää jossakin toisaalla. Kierrätyskeskukseen viety lastensänky voi ratkaista yhden perheen akuutin ongelman; kasa hylättyjä matchbox-autoja taas saattaa sisältää aarteen, jota keräilijä on pitkään metsästänyt.

Hankalimpia ovat ongelmaesineet, kuten muodista poistuneet vaatteet tai esimerkiksi sukulaisten arvottomat sisustustaulut. Kuka huolii 20 vuotta vanhoja vauvan potkukousuja tai tauluja, joissa kehykset ovat kuvaa arvokkaammat?

Niina Silander muistuttaa, että kirppistely on nykyään suosiossa, ja se taas tarkoittaa, että retro kelpaa.

– Nykyaikana ei ole olemassa vain yhtä muotia, vaan monien mielestä vanha ja erikoinen on kiva, ja he etsivät juuri sitä. Siksi veisin arvottomilta tuntuvat mutta ehjät ja käyttökelpoiset esineet joka tapauksessa kirpputorille tai kierrätyskeskukseen. Aivan kaikelle ei löydy ostajaa, mutta ylläpitäjät osaavat hoitaa sellaiset oikeaan lajitteluun, hän rohkaisee. ■

Kun omakotitalo on haaveissa, asumisoikeusasunto helpottaa matkaa.

Omakotitalon rakentaminen tai omakotiasumisesta luopuminen on iso elämänvaihe. TA-Yhtiöiden myyntipäällikkö Terhi Halla kertoo, miksi asumisoikeusasunto on monelle omakotiasujalle tai rakentajalle toimiva ja huoleton ratkaisu.

MONELLE OMAKOTITALO ON PITKÄAIKAINEN HAAVE –

tai toisaalta elämänvaihe, josta ollaan valmiita luopumaan. TA-Yhtiöiden myyntipäällikkö **Terhi Hallan** mukaan ASO-asuminen tarjoaa joustavan vaihtoehdon molempiin tilanteisiin.

– Asumisoikeusasunto sopii hyvin silloin, kun ei halua sitoa kaikkea pääomaa omistusasuntoon tai kun elämäntilanne on muutoksessa, Halla kertoo.

ASO-asunnossa asukas maksaa kertaluonteisen asumisoikeusmaksun, joka on vain 15 % asunnon hankinta-

hinasta. Vastineeksi saa pysyvän kodin ilman huolta suurista remonteista tai kiinteistön arvovaihteluista.

– Omakotiasuja on usein tottunut siihen, että kaikki vastuu on omilla harteilla. ASOssa arki on selvästi huolettomampaa, Halla sanoo.

Helppo ja turvallinen koti rakentamisen ajaksi

Asumisoikeusasunto on yhä useammin ratkaisu myös omakotitalon rakentamisen ajaksi. Rakennusprojekti

”

Omakotiasuja on usein tottunut siihen, että kaikki vastuu on omilla harteilla. ASOssa arki on selvästi huolettomampaa.

kestää usein kuukausia, joskus vuosia, ja väliaikaisen asumisen järjestäminen voi olla haastavaa.

– Rakentamisen aikana asumisen pitäisi olla mahdollisimman vaivatonta. Asumisoikeusasunto tarjoaa vakaan kodin, vaikka asuminen olisikin lopulta määräaikaista, Halla kertoo.

Kun oma talo valmistuu, asumisoikeudesta luopuminen on selkeää, ja asumisoikeusmaksu palautetaan indeksitarkistettuna.

– Asumisoikeusasuminen antaa tilaa keskittyä itse rakentamiseen ilman ylimääräistä stressiä.

MIKÄ ON ASUMISOIKEUS-ASUNTO?

Asumisoikeus on asumismuoto, jossa asukas omistaa asumisoikeuden rakennuttajayhtiön omistamaan asuntoon. Asumisoikeuden saa maksamalla asumisoikeusmaksun, joka on enintään 15 % asunnon hankintahinnasta, eli noin 18 000–70 000 € asunnosta riippuen.

Asumisoikeusasunnon edut:

Asumisoikeusasunnossa asut edullisemmin: Maksat kuukausittain käyttövastiketta, joka on yleensä alueen vuokratasoa edullisempi.

Saat maksamasi ASO-maksun takaisin: Luopuessasi asumisoikeusasunnosta saat asumisoikeusmaksun takaisin rakennuskustannusindeksillä tarkistettuna kolmen kuukauden luovutusajan kuluttua.

Et joudu kahden asunnon loukkuun: Sinun ei tarvitse huoletta asunnon jälleenmyynnistä, me hoidamme sen puolestasi.

Sinun ei tarvitse maksaa varainsiirtovero: ASO-asunnosta et joudu maksamaan varainsiirtovero.

Asuminen on huoletonta: Talon ylläpito ja suuret korjaukset ovat yhtiön vastuulla, ei yllättäviä korjauskuluja.

TARVITSETKO APUA ASUNTOSI MYYNNISSÄ? TA Housing LKV tarjoaa kiinteistönvälitystä ammattitaitoisesti ja tehokkaasti. Ota yhteyttä: housing@ta.fi ja pyydä tarjous kotisi myynnistä. Lisätietoja: ta.fi/housing

ASIAKASOMISTAJA LÄMMITTÄÄ EDULLISEMMIN

PKO

*Muistathan hankkia
lämmitysöljyt
hyvissä ajoin!*

PKO:n omistajana saat Bonusta yksityistalouksien lämmitysöljystä.

Bonus kertyy
lämmitysöljytilauksista
täysimääräisenä yhdelle
kuukaudelle. Kuukauden
vaihteeseen osuvat ti-
laukset saattavat siirtää
bonuksen kirjautumisen
seuraavalle kuukaudelle.

Päivän
hintaan ja
BONUSTA
JOPA
5%

www.pkooljypalvelu.fi

Sivustolta näet kätevästi päivän hinnan sekä
toimitusehdot ja teet samalla tilauksen silloin,
kun se sinulle parhaiten sopii.

Kauttamme saat toimitusmyyntinä
myös Diesel -ja MPö tuotteet

Olethan muistanut vaihtaa täyttöliittimen?
30.6.2018 jälkeen kuljetusyhtiöt purkavat vain
nökkavipuliittimellä varustettuun täyttöputkeen!

Puhelinmyynti p. 010 762 3810
Myynti avoinna arkisin ma-pe 9-15

abcasemat.fi

Suomen halvimmat? WURTH BLACK EDITION -tuotteet

Sinkkispray
9,90€ Norm. 14,58 €

Jarrujen puhdistusaine
BRAKE CLEANER
4,90€ Norm. 7,99 €

Silikonispray
8,90€ Norm. 11,99 €

Ruosteenirroitaja
ROST OFF
6,90€ Norm. 9,90 €

Voiteluspray
HHS2000
11,90€ Norm. 14,98 €

Huoltoöljy
MULTI COBRA
8,90€ Norm. 10,99 €

Kelkkavaunu alumiini kuomulla AKU CP390-L Tour & Race

T&R-sarjan vaunut erityisesti moottorikelkkojen
kuljettamiseen. Sisäpuolella oleva lokasuojan
muovisuojus suojaa kelkkasuksia yli ajettaessa.
Kippaava lava ja täysin hitsattu takalaidan runko.

- Lava 390 x 190 cm
- Kokonaispaino 825 kg
- Kantavuus 355 kg
- Pituus 528 cm

TARJOUS!
6150 €
Norm. 7654 €

Varusteltu ja erittäin vahva AKU CP350-LH PRO

- Kelkkavarustus
- Musta 100 cm kuomu
- Kipin kaasujousi
- Työkalulaatikko

- Lava 350 x 150 cm
- Kantavuus 509 kg
- Kokonaispaino 825 kg
- Laitakorkeus 40 cm
- Lastauskorkeus 54 cm

UUTTA!
Takalaidan
ketjut

2890 €
HELMIKUUSSA
ERIKOISHINTA!
2800 €
Norm. 3677 €

Valikoimassa runsaasti erilaisia perävaunuja. Kysy!

LANGATON LATAUSASEMA JA LANGATTOMASTI LADATTAVAT LED-VALAISIMET

Langaton latausasema

Myös kännykän lataukseen!

- Lataa langattomasti kaksi laitetta yhtäaikaan
- Magneettikiinnitys asemaan

TARJOUS! 59 €
Norm. 93,50 €

Taskuvalaisin

- Valoteho: 670 lumenia
- 210° kääntyvä kahva

TARJOUS! 49 €
Norm. 71,60 €

Taskulamppu

- Valoteho: 5/30/400/1000 lm
- Käyttöaika: 200/25/4/2 tuntia
- IP68. Suoja pölyltä ja upottamiselta

TARJOUS! 54 €
Norm. 77,90 €

Tarkastusvalaisin

- Valoteho: 250/500/1000 lm
- Käyttöaika: 5/2,5/1,3 tuntia
- Magneettijalusta taittuu 90°

TARJOUS! 59 €
Norm. 91,50 €

AGCO SUOMI OY **Huomioi uusi osoite!** Rullakkotie 9, Joensuu

Pekka Jolkkonen, 040 531 4759 / Olli Huurinainen, 0400 950 205. Sähköpostit: etunimi.sukunimi@agcocorp.com

Hinnat 28.2.2026 asti tai niin kauan
kuin tavaraa riittää. Sisältää alv 25,5 %.